VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN

Jaarstukken 2018

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen

Dhr. P. (Peter) den Oudsten — Voorzitter

Dhr. F.H. (Koos) Wiersma — Penningmeester

SAMEN ALERT EN DAADKRACHTIG

Inhoudsopgave

Jaarverslag **3**

Voorwoord **4**

1 Inleiding **6**

2 Programmaverantwoording **7**

2.1 Brandweerzorg *9*
2.2 Crisisbeheersing *18*
2.3 Gemeentelijke Kolom Groningen *21*
2.4 GHOR *22*

3 Paragrafen **24**

3.1 Lokale heffingen *24*
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing *24*
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen *27*
3.4 Financiering *27*
3.5 Bedrijfsvoering *29*
3.6 Verbonden partijen *29*
3.7 Grondbeleid *29*

Jaarrekening **30**

4 Balans **31**

4.1 Toelichting op de balans *31*

5 Toelichting baten en lasten **38**

5.1 Brandweerzorg *39*
5.2 Crisisbeheersing *41*
5.3 Gemeentelijke Kolom Groningen *42*
5.4 GHOR *433*

6 Grondslagen waardering en resultaatbepaling **44**

7 Bestemming resultaat **45**

Bijlagen **46**

I. Gemeentelijke bijdrage **47**

II. Rijksbijdrage BDuR en SiSa **48**

III. Reserves en voorzieningen **49**

IV. Risico's **50**

V. Vaste activa **54**

VI. Geldleningen **55**

VII. Wet Normering Topinkomens **56**

VIII. Taakvelden **57**

IX. Controleverklaring **59**

Jaarverslag

SAMEN ALERT EN DAADKRACHTIG

Voorwoord

Terugkijkend naar het jaar 2018 kunnen we concluderen dat het weer een veelbewogen jaar was voor Veiligheidsregio Groningen.

De eerste maanden van het stonden voor een groot deel in het teken van de voorbereidingen op de viering van Koningsdag en het bezoek van de Koninklijke familie aan Groningen. Het was een enorme veiligheidsoperatie die zonder intensieve, multidisciplinaire samenwerking niet mogelijk was geweest. Door de bundeling van kennis en expertise en de intensieve samenwerking met gemeente, politie en andere partners, hebben we als veiligheidsregio een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het goede verloop van de meerdaagse evenementperiode rond de viering van Koningsdag. 27 april waren gedurende de hele dag meerdere teams aan de Sontweg actief om het verloop van de festiviteiten nauwlettend te volgen en waar nodig af te stemmen of maatregelen te treffen. Door de van tevoren uitgewerkte scenario's en een gedegen multidisciplinair draaiboek waren we met elkaar bijzonder goed voorbereid. Koningsdag in Groningen verliep buitengewoon feestelijk en zonder grote incidenten.

In de aanloop naar Koningsdag kregen we een zware klap te verwerken. Pieter Smit, burgemeester van de gemeente Oldambt, overleed plotseling op dinsdag 10 april 2018. Pieter was als portefeuillehouder brandweerzorg en crisisbeheersing nauw betrokken bij Veiligheidsregio Groningen. Zijn overlijden heeft een grote leegte achtergelaten in het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio.

Afgelopen zomer hadden we te maken met een lange periode van extreme droogte. Voor onze brandweerorganisatie was het een hele drukke tijd met, vanwege een grote toename van het aantal natuurbranden, veel meer inzetten dan gemiddeld in de zomermaanden. Maar de droogte zorgde voor meer risico's en effecten dan alleen de kans op natuurbranden. Dreigende watertekorten bijvoorbeeld. Maar hoe zit het met de stroomvoorziening bij een lange periode van droogte? En wat kan zo'n droogteperiode verder voor gevolgen hebben voor onze vitale infrastructuur? Om antwoord te geven op die vragen hebben we de deskundigheid nodig van onze (vitale) partners. Pas dan kunnen we ons nog beter voorbereiden op de gevolgen van extremen door klimaatverandering.

De huidige ontwikkelingen vragen om een pro-actieve, flexibele en aanpasbare crisisorganisatie. We moeten denken buiten de vaste vormen en structuren. We moeten veel sneller kunnen reageren op wat er op onze samenleving afkomt en wat er in onze samenleving speelt.
De fysieke én psychosociale gevolgen van aardbevingen in Groningen, onrust over weggelekt aardgascondensaat in Farmsum, verharding van acties en dreigingen rond de komst van windparken in de Veenkoloniën, code rood. Gebeurtenissen met hele uiteenlopende dynamiek. Net als een incident in de omgeving van de kerncentrale van Lingen in Duitsland, eind vorig jaar. Het incident in Duitsland riep terechte vragen op over de rol van veiligheidsregio's.

Het past allemaal bij de vernieuwing die we hebben ingezet in onze organisatie. Ieder risico, ieder incident en iedere crisis vraagt om andere, specifieke kennis en ervaring. Van een vast risicoprofiel in de regio eens per vijf jaar naar een steeds veranderend, dynamisch profiel. Van vaste partners in crisisbeheersing naar wisselende partners. Afhankelijk van wat er van ons wordt gevraagd, met name door onze inwoners.

Veel van wat ik hiervoor heb genoemd, kwam al mooi samen tijdens de driedaagse aardbevingsoefening in november. Voorafgaand aan de veldoefening in Zuidwolde hebben we goed

geluisterd naar de behoeften van de inwoners. Daardoor hebben we een geslaagde en leerzame oefendag gehad, waarbij veel aandacht was voor de zelfredzaamheid van inwoners in de eerste uren na een grote beving.
Op 26 november volgde een grote crisisoefening aan de Sontweg waar we met tientallen partners, instanties, bedrijven en organisaties een realistisch aardbevingsscenario hebben beoefend. De driedaagse werd afgesloten met een bestuurlijke dag over de nafase.

Verschillende incidenten hebben vorig jaar een forse inzet van ons gevraagd. In maart waren er grote branden bij bedrijven in Winschoten en Vlagtwedde. In mei werden twee schuren verwoest bij een grote brand in Uithuizermeeden. Eind juni kwam een bewoner van een seniorencomplex in Winschoten om het leven bij een brand en werd een camping in Wedde ontruimd vanwege een grote brand in een nabijgelegen graanveld. In juli was er een grote schuur- en boerderijbrand in respectievelijk Middelstum en Zijldijk. Op 15 augustus was een grote brandweerinzet nodig bij de bestrijding van een brand bij Knol's Koek in de stad Groningen. In september werd een groot deel van het winkelcentrum in Musselkanaal verwoest. Door de brand moesten 100 bewoners van een zorgcentrum worden geëvacueerd. 22 november brak brand uit in een vleesfabriek aan de Papierbaan in Winschoten. Vanwege de rookontwikkeling werd dit incident naar GRIP 2 opgeschaald. Samen met de tientallen extra inzetten vanwege natuurbranden door de droogte was het een druk jaar voor onze brandweer.

Naast alle incidenten, de grote oefeningen en evenementen, was onze organisatie in 2018 volop in voorbereiding op een omvangrijke organisatie-aanpassing. Onze meerjarenkoers, met stevige ambities, is door ons bestuur vastgesteld. Hierover hebben we met gemeenten gesproken op aparte informatieavonden voor de raden. Uiteraard hebben we ook veel energie gestoken in de communicatie met de medewerkers. Het komende jaar wordt de aanpassing van de organisatie om de ambities uit de koers waar te maken, door middel van twee plaatsingsrondes afgerond.

Ik zie mooie ontwikkelingen in onze verbinding en samenwerking met de GHOR en de Gemeentelijke Kolom Groningen. Dit komt goed tot uiting in de vernieuwingen binnen crisisbeheersing.
Onze laatste bestuursvergadering van het jaar was een hele bijzondere. We namen daarin afscheid van veel bestuurders. Een aantal gemeenten heeft in november verkiezingen gehouden voor de nieuwe, heringedeelde gemeenten Het Hogeland, Westerkwartier en Groningen. Dit betekent ook dat het bestuur van de veiligheidsregio met ingang van 2019 uit nog maar 12 bestuurders bestaat.

Veiligheidsregio Groningen is klaar voor de uitdagingen in 2019. Daar heb ik alle vertrouwen in.

Wilma Mansveld
Directeur Veiligheidsregio Groningen

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen (VRG). VRG is een jonge organisatie, die zich intern ontwikkelt en extern meer profileert. VRG bestaat bestuurlijk gezien uit de programma's Brandweerzorg, Crisisbeheersing, Gemeentelijke Kolom Groningen (GKG) en de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR). VRG is verantwoordelijk voor het leveren van goede brandweerzorg en het vormgeven van een stevige crisisorganisatie, samen met partners in crisisbeheersing.

In 2018 waren er meer GRIP-incidenten dan ooit tevoren. Kortom: de inwoners van Groningen hadden VRG nodig. De wereld verandert en VRG verandert mee.

2 Programmaverantwoording

Het algemeen bestuur heeft in het programmaplan van de begroting 2018 de opdrachten en de daarvoor uit te voeren activiteiten vastgesteld. In deze paragraaf wordt per programma hierover verantwoording afgelegd. Hierbij worden drie vragen beantwoord:

- Wat wilde VRG bereiken?
- Wat heeft VRG ervoor gedaan?
- Wat heeft de uitvoering gekost?

In 2018 waren er meer GRIP-incidenten dan ooit tevoren. Kortom: de inwoners van Groningen hadden VRG nodig. De wereld verandert en VRG verandert mee.

Organisatieaanpassing
De taken van de veiligheidsregio bevinden zich van oudsher op het terrein van de fysieke veiligheid. Er is echter een verschuiving gaande, zowel op het gebied van Brandweerzorg als op het gebied van Crisisbeheersing. Bij Brandweerzorg komt steeds meer nadruk te liggen op de preventieve taken. Bij Crisisbeheersing is er een verschuiving naar andere domeinen dan fysieke veiligheid te zien. De rol verandert en wordt breder: van klassieke rampenbestrijder naar moderne crisisbeheerser. Dit alles vraagt om een proactieve rol van de veiligheidsregio.

Het doel van VRG is om gemeenten, bedrijven en burgers in de regio Groningen houvast te bieden op het gebied van veiligheid. Specifiek gezien op het gebied van risicobeheersing. U kunt op VRG rekenen, niet alleen wanneer ze gealarmeerd wordt, maar juist ook in de fase daarvoor. VRG denkt met u mee over een veilige leefomgeving, over wat u zelf kunt doen aan risicobeperking. Daarnaast monitort VRG de risico's in het verzorgingsgebied. De focus ligt op Brandweerzorg en Crisisbeheersing, maar de blik van VRG is breder. Daar waar risico's de vitale belangen van de samenleving aantasten of dreigen aan te tasten, komt VRG tijdig in actie. In de Meerjarenkoers beschrijft VRG hoe ze dat wil doen.

Om aan de in de Meerjarenkoers gestelde doelen te kunnen voldoen, moeten er aanpassingen in de structuur, inrichting en formatie van VRG worden gedaan. Deze aanpassingen zijn en worden om meerdere redenen gedaan. Het steviger vormgeven van Crisisbeheersing, het duidelijk positioneren van GKG en GHOR en het stevig doorontwikkelen van Brandweerzorg horen daarbij. Verder moest de formatie - met name qua bedrijfsvoering - op orde worden gebracht. Daarnaast wilde VRG de strategische functie van (crisis)communicatie en accountmanagement verder uitwerken om zo het contact met gemeenten te versterken. Door al deze aanpassingen heeft 2018 in het teken gestaan van een reorganisatie. Dit brengt voor medewerkers altijd spanning met zich mee en leidt ertoe dat er meer tijd dan anders aan interne zaken wordt besteed. Het is dan mooi om te zien dat er toch veel bereikt is in 2018.

Informatiegestuurd werken
Met het opstellen van de Meerjarenkoers is gebleken dat er meer behoefte is aan informatiegestuurd en risicogericht werken. Dit is in lijn met de landelijke en mondiale ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement. Informatie- en risicogericht werken biedt de mogelijkheid om verder te professionaliseren in de dienstuitvoering.

Eind 2018 is VRG begonnen met het creëren van draagvlak rondom informatiegestuurd werken binnen de strategische en tactische laag. In de eerste helft van 2019 zal worden gestart met diverse

projecten, die de verschillende aspecten van informatiegestuurd werken belichten en waarde toevoegen aan de primaire processen. Er wordt verwacht dat de komende twee jaren nodig zullen zijn om deze manier van werken in de organisatie te implementeren. Informatiegestuurd werken is een noodzakelijke randvoorwaarde bij risicogericht werken. De twee ontwikkelingen hebben veel met elkaar te maken en worden daarom in nauwe samenhang gevormd.

Onderzoek stedelijk gebied
Het onderzoek stedelijk gebied loopt en er is geadviseerd om twee uitruklocaties te herpositioneren om de brandweerzorgdekking in het gebied te verbeteren. De financiële gevolgen daarvan zijn nog niet meegenomen in het meerjarenperspectief, omdat er nog diverse scenario's mogelijk zijn.

Koningsdag
Op Koningsdag 2018 kreeg de stad Groningen de koninklijke familie op bezoek. Een dergelijk evenement kost veel tijd en energie, omdat VRG op alle scenario's voorbereid moet zijn en de stad te allen tijde bereikbaar moet zijn voor de hulpdiensten, onder wie de brandweer.

Koningsdag 2018 in Groningen betekende voor VRG een grote inzet, zowel in de voorbereiding als op de dag en nacht zelf. Dit deed VRG in nauwe samenwerking met de gemeente en politie, en uiteraard met de andere partners. De voorbereiding is gedaan door een projectgroep waarvan de leden tevens het regionaal operationeel team (ROT) op Koningsdag zelf vormden. De crisisorganisatie stond paraat tot en met gecoördineerde regionale incidentenbestrijdingsprocedure (GRIP) 4. Het evenement is goed verlopen en opschaling was niet nodig.

Droogte
Het jaar 2018 werd gekenmerkt door een lange, extreem droge zomer. De droogte had natuurbranden tot gevolg en zorgde voor extra druk op de brandweer. Bij elke natuurbrand-melding die binnenkwam, reed VRG met twee wagens aan. In de zomerperiode, waarin de paraatheid altijd onder druk staat, heeft de brandweer dan ook veel extra manuren geleverd.

VRG heeft geprobeerd om de inwoners van Groningen alert te maken op mogelijke risico's door op de website en Facebookpagina van VRG tips en verhalen over risicovolle situaties te delen. Zo is er op 26 juli online aandacht gevraagd voor brand in landbouwmachines, nadat dit in Drenthe en Groningen al meerdere keren was voorgekomen.

Ook op de website van VRG was er aandacht voor de extreme droogte. VRG heeft belangrijk nieuws over hitte en droogte verzameld en zo thema's omtrent droogte bij elkaar gebracht. Denk aan thema's als natuurbrand, gezondheid, zwem- en drinkwater en waterstand. Op die manier kon VRG als netwerkpartner ondersteunen. Ook is VRG aangesloten op natuurbrandrisico.nl, om zo eenduidige informatie te bieden over de risico's op een natuurbrand, zodat inwoners en recreanten de kans op een brand kunnen voorkomen of verkleinen.

Aardbevingen
Het jaar 2018 stond ook in het teken van het nieuwe winningsbesluit van de minister voor het gasjaar 2018-2019. Het vorige winningsbesluit was in 2017 door de Raad van State vernietigd en met de ambtelijke kopgroep (provincie, gemeenten, waterschappen en VRG) zijn gedurende het jaar diverse rapporten geanalyseerd en zijn adviezen en zienswijzen gedeeld en opgesteld. In december is door VRG ook beroep aangetekend tegen het winningsbesluit van gasjaar 2018-2019.

Daarnaast is in samenwerking met de Hanzehogeschool een scholing over aardbevingen gestart voor zorginstellingen.

Het hoogtepunt van 2018 voor wat betreft aardbevingen was de driedaagse aardbevingsoefening in november. Tijdens een veldoefening in Zuidwolde, een crisisoefening in Groningen en een afsluitende nafase-dag in Appingedam zijn vele inwoners, hulpverleners en bestuurders aanwezig geweest. Daarnaast waren tientallen instanties, zowel regionaal als landelijk, betrokken bij de oefening. In aanloop naar de grote multidiscliplinaire oefening vond er onder andere training plaats voor alle Officieren van dienst Geneeskundig. De oefening heeft veel (media)aandacht opgeleverd, met name door actieve communicatie door middel van nieuwsbrieven. De driedaagse heeft een grote hoeveelheid leerpunten opgeleverd, die in het voorjaar van 2019 worden gedeeld.

2.1 Brandweerzorg

Wat wilden we bereiken?

Binnen de sector Incidentbestrijding wilde VRG snelle en adequate brandweerzorg leveren aan inwoners, ondernemers en bezoekers in de provincie Groningen. Brandweerzorg wordt geleverd vanuit 39 brandweerposten verspreid over de regio Groningen; 37 kazernes met een vrijwillige bezetting en twee kazernes met een 24-uurs beroepsbezetting. Het is voor Incidentbestrijding belangrijk dat de huisvesting op orde is. De meldkamerfunctie is ondergebracht in de Meldkamer Noord-Nederland (MkNN).

Voor zo snel mogelijke en adequate brandweerzorg is de organisatie van de paraatheid en zorg voor de continuïteit van het primaire proces heel belangrijk. In 2018 had Incidentbestrijding daar voldoende, gemotiveerde en goed gekwalificeerde brandweermensen voor nodig, zowel vrijwillig als beroeps, die toegerust zijn voor de taken. Ook had Incidentbestrijding voldoende en gemotiveerd dagdienstpersoneel nodig om de ontwikkelingen op het vakgebied te volgen en oog te hebben voor veiligheid, paraatheid en efficiëntie. Clustercommandanten regelden de dagelijkse brandweerzorg en droegen bij aan de ontwikkeling en innovatie van het vakgebied.

De Sector Risicobeheersing wilde de samenwerking met – onder meer – de twintig gemeenten, omgevingsdienst, provincie en andere (semi) overheidsdiensten verbeteren. Dit wilden ze bereiken door partner te zijn in integrale veiligheid en expert in fysieke veiligheid. Tevens is het belangrijk dat het voor iedereen duidelijk is welke instrumenten worden ingezet om risico’s weg te nemen of te beperken.

Dit wilde de sector doen door met behulp van het regionaal risicoprofiel en brandrisicoprofiel de risico’s in de gaten te houden. Ook moesten niet-repressieve vrijwilligers in de clusters zichtbaar worden gemaakt, werd er een vervolg gegeven aan de Pilot Digitaal Toezicht en geadviseerd bij evenementen en over brandveiligheid. Het in 2015 gestarte aardbevingsprogramma kreeg een vervolg. Het programma is opgezet om de provincie optimaal op aardbevingen voor te bereiden en de bewoners van het aardbevingsgebied te informeren over de risico’s en maatregelen die zij zelf kunnen treffen ten tijde van een aardbeving. Dit programma loopt nog tot 2020 en wordt daarna als structurele taak opgenomen.

In 2018 wilde de Sector Operationele Ondersteuning (SOO), die bestaat uit team Communicatie, team Expertise en team Vakbekwaamheid, de inhoudelijke ondersteuning aan andere aspecten van VRG een vervolg geven.

Dit wilde SOO doen door de organisatie communicatiever te maken, de meerwaarde van de organisatie bij, voor en na calamiteiten zichtbaar te maken, actief verhalen en voorbeelden te delen

om de missie, visie en ambities zichtbaar te maken en door in te zetten op een strategische planvorming op zowel mono- als multidisciplinair gebied door team Expertise. Ook moest het Operationeel Handboek geupdate en gedigitaliseerd worden. Datzelfde geldt voor de Brandweer App, het beheer van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS), brandonderzoek en onderzoek naar kennisregie, nazorg en arbeidsveiligheid.

De sector wil leren, evalueren, begeleiden, innoveren en adviseren. Daarnaast wil de sector zich verdiepen in brandweerspecialismen zoals Industriële Brandbestrijding, Scheepsbrandbestrijding, Waterongevallen en het IBGS. De brandweerlieden moeten vakbekwaam worden en blijven. Sector Operationele Ondersteuning wil toekomstgericht te werk gaan en vooruitkijken door middel van inzet van oefenprogramma's. Alleen op die manier kan de organisatie staan voor vakmanschap.

De dienst Personeels- en Organisatieontwikkeling (DPOO) wilde in 2018, naast hun advies- en ontwikkelrol, een gedegen personele basis, goede arbeidsvoorwaarden en duurzaam personeelsbeleid bereiken en behouden.

In samenwerking met de andere sectoren is aan de Planning & Control cyclus en een Meerjareninvesteringsoverzicht gewerkt. Dit wilde DPOO doen door te blijven investeren in de ontwikkeling van medewerkers met een breed opleidingsaanbod, leiderschapsontwikkeling, teamontwikkeling en een vakbekwaamheidsprogramma en door werkplekleren aan te bieden. Ook wilde DPOO zich in 2018 verbinden met besturen, inwoners en bedrijven en projecten zoals Anders Werken, Ontwikkeling Operationele Rollen en door de nieuwe personeelscategorie 'de niet-repressieve vrijwilliger' op te starten.

Bedrijfsvoering ondersteunt VRG op het gebied van financiën, facilitaire zaken, informatiemanagement, juridische zaken en inkoop.
In 2018 wilde Bedrijfsvoering inzetten op doorontwikkeling van de vastgoedfunctie, meer inzicht verkrijgen op de financiële positie op lange termijn en de nieuwe wijze van gebruik van ICT implementeren.

Dit wilde Bedrijfsvoering doen door een meerjarenonderhoudsplan te implementeren en de nieuwbouwplanning te realiseren en door te ontwikkelen. Daarnaast wilde ze verbinding zoeken met veiligheidsregio's elders in het land, zodat er samengewerkt kan worden bij aanbestedingstrajecten. Dit probeert ze landelijk en op 3-Noord niveau. Daarnaast was er de wens om de interne beheersingsmaatregelen van processen te optimaliseren en het contractmanagement en de Treasury functie door te ontwikkelen. Herinrichting van projectadministratie kan hieraan bijdragen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Om voldoende, gemotiveerde en goed gekwalificeerde brandweermensen (vrijwillig en beroeps) te vinden, heeft VRG open dagen georganiseerd. En er is een wervingscampagne opgezet om nieuw, repressief dagdienstpersoneel voor de stad te vinden. Ook heeft er een reorganisatie plaatsgevonden en zijn (en worden) er aanpassingen in de organisatiestructuur gedaan. Om te zorgen dat er voldoende kazernes zijn, zijn diverse nieuwbouwprojecten voorbereid.

Andere belangrijke thema's
In 2018 waren thema's van belang voor Incidentbestrijding.

Paraatheid brandweerzorg

Veiligere, grotere en lichtere nieuwe tankauto's

De posten Siddeburen, Nieuwe Pekela en Delfzijl hebben een nieuwe tankautospuit gekregen. Het nieuwe voertuig van Siddeburen heeft een verdubbeling van spuitcapaciteit ten opzichte van het vorige voertuig. Het nieuwe voertuig van Nieuwe Pekela heeft een grote watertank (van 1500l naar 3000l), die ervoor zorgt dat de brandweer ook in de buitengebieden effectief en efficiënt kan beginnen met blussen. Het nieuwe voertuig van Delfzijl is groter, lichter en veiliger. Zowel de watertank als de manschappencabine is groter. Daarnaast remt het voertuig automatisch als een voetganger te dichtbij komt.

Een nieuwe aspirant officier in opleiding

In september is de 51e editie van de opleiding tot brandweerofficier op het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) gestart. De opleiding wordt begin 2020 afgerond. De werving van aspirant officieren verliep samen met VRG's Drenthe en Fryslân en heeft voor Groningen één kandidaat opgeleverd.

De reddingsbrigade als onderdeel van de redding compagnieën

De Reddingsbrigade is partner geworden van VRG, middels een convenant. Hierin zijn de prestaties van beide partijen vastgelegd met betrekking tot opleiden, trainen, oefenen, beheer en onderhoud. De Reddingsbrigade kan worden ingeschakeld voor inzet bij opgeschaalde zorg.

Incidentenbestrijding 2.0

De specialismes Technische Hulpverlening (THV), Waterongevallen en Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) zijn opnieuw en toekomstbestendig ingericht. De teams hebben zich verdiept in de kennis en vaardigheden ten aanzien van scheeps- en industriële brandbestrijding, bluswatervoorzieningen en grootwatertransport.

Gezond en veilig werken

Het project Schoon Werken is gestart, geïntegreerd en wordt continu gefaciliteerd. Het project is onderdeel geworden van het primaire proces van VRG en is opgenomen in de opleiding tot manschap. Er zijn aparte instructies voor schoon werken op locatie, op de kazerne en tijdens oefeningen.

Daarnaast zijn de nieuwe uitruktenues geleverd. Naast de kleurverandering bestaat het tenue nu uit twee delen; een overall en overjas. Het nieuwe tenue is van lichter en comfortabeler materiaal gemaakt en heeft een betere pasvorm. Daarnaast zorgt het voor betere zichtbaarheid door het reflecterende bovendeel.

Gevolgen herindeling

Gemeenten en VRG moeten nauw samenwerken om optimaal dienst te kunnen verlenen. VRG heeft de herindeling aangegrepen aan om met de gemeenten in gesprek te gaan over de kwaliteit van de dienstverlening. Door de Omgevingswet moeten zowel gemeenten als VRG op een andere manier met beleid, plannen, advisering en besluitvorming omgaan. Dit biedt VRG tevens de mogelijkheid om meer verbinding te zoeken met de gemeenten.

Buurtgerichte brandweerzorg

In de koers van VRG wordt onder andere de ambitie geuit om dichter bij de gemeente te willen staan en meer risicogericht te willen werken. Een van de instrumenten om dit te bereiken is de inzet van buurtgerichte brandweerzorg. Dit sluit aan op het wijkgericht werken van de gemeente en het is een uitstekend middel om met bewoners in gesprek te gaan over de risico's in hun eigen woonomgeving. Vooralsnog bevindt dit instrument zich in de pilotfase. Het voornemen is om voor de zomer van 2019 een besluit aan het bestuur voor te leggen, waarin staat hoe dit instrument verder toegepast kan

worden. De pilot Brand Veilig Ondernemen loopt tot die periode door en afhankelijk van het besluit wordt bepaald of en op welke wijze dit instrument verder gaat.

Landelijke Meldkamer Organisatie
De Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) is landelijk gewijzigd in Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Een wetsvoorstel is in 2018 voorbereid op basis van het Transitieakkoord en de heroriëntatie. Het omvat primair een wijziging van de Politiewet 2012, maar ook de Wet veiligheidsregio's en de Tijdelijke Wet ambulancezorg behoeven aanpassing. Er wordt gestreefd om de wet in 2020 in werking te laten treden. In 2021 volgt dan een aanpassing van de taken en de financiële verhoudingen.

Jeugdbrandweer
In Cluster Oldambt is in 2018 een nieuw jeugdkorps gestart, het vijfde van de provincie. De overige jeugdkorpsen zijn Delfzijl, Hoogezand, Westerkwartier en Zuid Grunn. Het aantal jeugdleden is nu bijna negentig. Alle jeugdkorpsen hebben nieuwe uitruktenues gekregen. De uitrukkleding is speciaal ontworpen voor de jeugdbrandweer. Daarnaast is er kazernekleding en kleding voor de jeugdleiders beschikbaar.

Het jaar 2018 zat bomvol activiteiten. Zo vonden er met de jeugdkorpsen onderling en landelijk meerdere wedstrijden plaats. Enkele jeugdkorpsen van VRG behaalden zelfs de landelijke finale. Daarnaast waren de jeugdkorpsen bij de open dagen en gaven ze daar diverse demonstraties. Onder andere de open dag van Brandweer Groningen en 112Groningen in Martiniplaza werden druk bezocht.
Daarnaast is VRG in 2018 een pilot gestart voor de cursus jeugdleider. De Brandweeropleidingen Noord BV (BON) stelde instructeurs en lesmateriaal beschikbaar, de VRG de accommodatie en materieel. Deze pilot was succesvol en zal een vervolg krijgen.

Bijzonder!
Het jeugdkorps van Delfzijl bestond in 2018 veertig jaar. Er is uitgebreid aandacht aan het jubileum besteed en Delfzijl mocht de landelijke finales hogedruk organiseren.

Casinobrand
In 2018 heeft het Team Brandonderzoek het onderzoek afgerond naar de oorzaak en ontwikkeling van de casinobrand die in augustus 2017 in Groningen plaatsvond. In maart 2018 werd het evaluatierapport van de casinobrand gepubliceerd. Hierin werden het optreden van de crisisorganisatie en de nafase geëvalueerd.

Onderzoek Justitie en Veiligheid
In het regiobeeld 2017 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid de bevindingen van het onderzoek naar de inrichting van de repressieve brandweerzorg in Groningen gepresenteerd. Het Algemeen Bestuur heeft de aanbevelingen van de Inspectie omarmd en opdracht gegeven deze uit te werken. Het gaat daarbij met name om de samenstelling van de basisbrandweereenheden en het verantwoord uitrukken in een andere samenstelling mocht de situatie daarom vragen. Daarnaast is VRG in 2018 aan de slag gegaan met de resultaten van het Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel. VRG houdt blijvend aandacht voor de opvolging van deze onderzoeken en zal ook aan de volgende onderzoeken een deugdelijke inbreng leveren.

Sector Risicobeheersing en de gemeenten van Groningen raken steeds beter op elkaar ingespeeld. In bijna alle gemeenten zijn de ambities uit het Handhaving Uitvoeringsplan (HUP) waargemaakt. Waar dat niet is gebeurd, ligt de oorzaak in onvoorziene werkzaamheden. De sector wilde risicogericht

werken en heeft daarom veel aandacht aan senioren en jeugd besteed. Zo is er bij kwetsbare mensen via het WMO-loket een rookmelder geplaatst en op veel basisscholen brandveiligheidsvoorlichting gegeven.

Pilot buurtgerichte brandweerzorg
In de wijk De Wijert in Groningen loopt een pilot buurtgerichte brandweerzorg. In 2019 wordt de pilot geëvalueerd. In Foxhol, in de gemeente Midden-Groningen, is op een industrieterrein een initiatief gestart om samen met de bedrijven de brandveiligheid op te pakken.

Risicogerichtheid
In het Westerkwartier is er een begin gemaakt met het in kaart brengen van de brandrisico's. In samenwerking met de gemeente, omgevingsdienst en andere partners. In 2019 wordt hier een vervolg aan gegeven. De bedoeling is dat dit tot een meer gezamenlijke aanpak van de brandveiligheid in die gemeente gaat leiden.

Pop-up stores
In Delfzijl en Hoogezand heeft de brandweer in samenwerking met de gemeente twee succesvolle pop-up stores gelanceerd. In deze winkels kon men tips en adviezen over brandveiligheid krijgen. Het initiatief was een succes en de winkels zijn druk bezocht.

Risicobeheersing bij brandveiligheid
Sector Risicobeheersing heeft een samenwerking met Woonzorg Nederland opgezet om het brandveiligheidsniveau in hun panden te verhogen. Woonzorg Nederland is een grote aanbieder van seniorenhuisvesting. Ook zorgde de sector er in samenwerking met meerdere partners, middels de succesvolle BOCK-campagne (de Bewust Oplettende Carbid Knaller), voor dat het carbid knallen op een verantwoorde manier is voortgezet. De campagne heeft zich ook uitgebreid naar Overijssel.

Adviezen van de Sector Risicobeheersing
Er zijn veel adviezen op het gebied van bouw- en milieuvergunningen en evenementen verstrekt. Gemeenten zijn geadviseerd bij het opstellen van hun bestemmingsplannen en in het kader van de Omgevingswet is een aantal gemeenten ondersteund bij het opstellen van hun omgevingsvisie.
Het Brzo-toezicht (Besluit risico's zware ongevallen) is in 2018, veelal in samenwerking met de omgevingsdienst en de Inspectie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, geheel volgens plan verlopen.

Omgevingsvisies naar aanleiding van Omgevingswet
Als voorbereiding op de Omgevingswet is er door Sector Risicobeheersing bijscholing gegeven. Daarnaast heeft de sector voorbereidingen getroffen voor het regionaal risicoprofiel, dat in 2019 opnieuw wordt ontwikkeld.

Team Communicatie
Team Communicatie heeft in 2018 een roerige periode gekend, waarin is besloten om bakens te verzetten. Waar de nadruk eerder lag op ondersteuning van de interne, eigen organisatie ligt die nadruk nu duidelijk extern.
In het tweede kwartaal is aan de hand van de Meerjarenkoers de centrale boodschap van VRG gedefinieerd. Op basis van de nieuwe corporate boodschap, *samen werken wij aan een veilig en gezond bestaan in Groningen*, is een corporate film ontwikkeld die intern en extern wordt gebruikt om het 'waarom' van VRG uit te leggen. Deze boodschap is sindsdien de basis van alle VRG-communicatie.

In het derde kwartaal van 2018 is de nieuwe website van VRG gebouwd en opgeleverd. Met de komst van een corporate webredacteur in september 2018 zijn zowel het functioneel beheer van de corporate website en intranet (VRG-net) als de ontwikkeling van beleid op het gebied van sociale media nu structureel binnen team Communicatie vastgelegd. De koerswijziging van het team is terug te zien in de stijging van het aantal volgers en de forse toename van het bereik van VRG en Brandweer Groningen via Facebook, Twitter, Instagram en de nieuwe corporate website. Dit hangt ook samen met diverse gebeurtenissen in 2018 zoals het bezoek van de koninklijke familie aan de stad Groningen op Koningsdag, de langdurige droogte in de zomermaanden, de protestactie Code Rood in Delfzijl en de aardbevingsoefening. Kortom: in 2018 is er door team Communicatie flink aan de zichtbaarheid en bekendheid van VRG gewerkt, waardoor inwoners steeds bekender worden met VRG.

Team Expertise
Team Expertise heeft het operationele handboek als app opgezet en beschikbaar gesteld voor het repressieve personeel. Het handboek krijgt elk jaar een update. Ook is er ondersteuning geboden aan het beheer van het LCMS, dat over wordt gedragen aan Crisisbeheersing, door accounts bij te houden. Daarnaast levert VRG een bijdrage aan de doorontwikkeling van het landelijk LCMS.

Daarnaast zijn er diverse ontwikkelingen geweest op materieel vlak, waaronder levering van een ORT-voertuig voor de blusgroep Finsterwolde, een pilot met O-bundels in Scheemda en Groningen en aanschaf van hefkussens en een schuimblusvoertuig voor post Delfzijl. Daarnaast is het bouwproces van de nieuwe tankautospuiten begeleid en is er een Programma van Eisen geschreven voor het vervangen van het waterongevallenvoertuig in Groningen.
Ten behoeve van Grootschalige Brandweeroptreden (GBO) zijn verlichtingsaanhangers geleverd en verspreid over de regio, is een HV-container geleverd en is een logistieke container besteld. Bovendien is er invulling gegeven aan de lokale invoering van het nieuwe bluspak en bijbehorende logistieke processen.

<u>Onderzoeken in 2018</u>
In 2017 heeft VRG een Letter of Intent (LoI) getekend. Deze is ook ondertekend door vijf andere aan de kustlijn gelegen Veiligheidsregio's en verschillende betrokken partijen. Hierin is de intentie uitgesproken om gezamenlijk in een traject van vijf jaar het thema Scheepsbrandbestrijding te ontwikkelen. Tevens is in 2018 de manier waarop VRG invulling geeft aan scheepsincidentbestrijding onderzocht. Medio december zijn de uitkomsten in opdracht van VRG in een rapport verschenen. Aan de hand van dit rapport zal in 2019 besluitvorming plaatsvinden.

In 2018 is een rapport opgeleverd met betrekking tot Bluswatervoorzieningen. Hierin worden aanbevelingen gedaan voor het in de toekomst kunnen garanderen van voldoende bluswater. Het rapport is in nauwe samenwerking met het Waterbedrijf Groningen opgesteld. In 2019 wordt een verdieping van het rapport bestuurlijk voorgelegd, waarna uitwerking zal kunnen plaatsvinden.

Op het gebied van Arbo zijn voortgangsrapportages Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en (bijna-) ongevallen rapportages en –analyses opgesteld. VRG heeft ook inhoudelijk bijgedragen aan de aanschaf en vervanging van materieel en bij Vakbekwaamheidsactiviteiten. Daarnaast is er gewerkt aan het opstellen en actualiseren van bereikbaarheidskaarten. Er zijn 210 aanvalsplannen opgesteld en waar nodig geactualiseerd. Dit allemaal ten behoeve van de Operationele Informatievoorziening.

Ten aanzien van Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS) is gewerkt aan de invoering van het vuilwerkpak op de tankautospuiten in de regio. Aansluitend daarop zijn de procedures m.b.t. tot het

inzetten van het chemiepak en gaspak geactualiseerd. Daarnaast is er een 'praatplaat' opgesteld voor de 'piramide IBGS', waarin de verschillende opschalingsniveaus voor dit type incidentbestrijding helder zijn verwoord.
Daarnaast is meegewerkt aan een landelijke aanbesteding Water Transport Systemen, er is onderzoek gedaan naar ontwikkeling van een combinatie TS-hoogwerker en een industrieel blusvoertuig voor de Eemshaven en er is een haalbaarheidsstudie gestart naar de mogelijkheid van op waterstof aangedreven tankautospuiten.

Team Vakbekwaamheid
Er is in 2018 veel opgeleid, geoefend en bijgeschoold op het gebied van brandweerzorg en crisisbeheersing. Deels regulier, om vakbekwaam te blijven en de nieuwe instroom vakbekwaam te maken, en deels specifiek, om nieuwe thema's te bestuderen of omdat voor bepaalde deelthema's aandacht nodig was. Om de gewenste groei naar 750 brandweervrijwilligers te ondersteunen, heeft team Vakbekwaamheid in 2018 stevig opgeleid. Voor zowel brandweerzorg als crisisbeheersing zijn de nodige piket opleidingen georganiseerd.

De oefeningen van brandweerploegen worden steeds meer vraaggericht ingevuld om zo het eigenaarschap van de ploeg ter attentie van de lokale risico's en eigen wensen te vergroten. De opkomst van digitale mogelijkheden voor het opleiden en oefenen worden omarmd. Zo is de Elektronische Leeromgeving inmiddels ingevoerd en zet VRG stappen met virtueel oefenen.

Nieuwe organisatiestructuur
Met de Meerjarenkoers en de nieuwe hoofdstructuur als uitgangspunt is er door het management team een aangepaste organisatiestructuur opgesteld. Deze structuur is samen met het formatieplan 2019 inmiddels vastgesteld. Er zijn diverse sessies geweest met medewerkers om hen zorgvuldig voor te bereiden op de veranderingen en het plaatsingsproces dat in 2019 plaatsvindt.
Investeren in het belangrijkste kapitaal van VRG: de medewerkers
In samenwerking met de andere sectoren is aan de Planning & Control cyclus en een Meerjareninvesteringsoverzicht gewerkt.

Fit & Vitaal
Diverse projecten zijn gestart of afgerond in 2018. De nieuwe personeelscategorie niet-repressieve vrijwilliger is toegevoegd en er zijn uitgangspunten bepaald voor het anders organiseren van de operationele rollen. Het project Anders Werken bij de beroepsbrandweerlieden is afgerond en er is al gewerkt aan een vervolg. Daarnaast zijn er veel activiteiten uitgevoerd om medewerkers te ondersteunen bij een goede uitvoering van het werk. Naast het reguliere advies- en beheerwerk is bijvoorbeeld het nieuwe programma Fit & Vitaal gestart. Er is veel aandacht geweest voor de brandweervrijwilligers, het digitaliseren van P&O-processen, gezondheid op het werk (en daarmee het verlagen van langverzuim) en het voorbereiden op de nieuwe Ambtenarenwet (WNRA).

Team Financiën & Control
Om meer inzicht in de financiële positie van VRG te krijgen zijn er diverse analyses uitgevoerd. Deze hebben onder andere gezorgd voor beter inzicht in de personele uitgaven. In samenwerking met de andere sectoren is aan een Meerjareninvesteringsoverzicht gewerkt. Het overzicht en het proces rondom investeringen is in het MT geaccordeerd. De inkoopfunctie is van team Facilitaire Zaken naar team Financiën verschoven. Dat maakt verdere professionalisering van contractmanagement mogelijk. Ook het proces rondom inkoop is geprofessionaliseerd en gestandaardiseerd en diverse contracten zijn – om aan de rechtmatigheid te voldoen – opnieuw aanbesteed.

Team Facilitaire Zaken
Het meerjarenhuisvestingsplan is geactualiseerd en het onderhoud aan diverse kazernes is conform het onderhoudsplan uitgevoerd. Daarbij is zoveel mogelijk invulling gegeven aan geconstateerde verbeterpunten vanuit de RI&E. De facilitaire ondersteuning is over de gehele organisatie geïmplementeerd en heeft geresulteerd in een goed werkend proces omtrent het afhandelen van vragen en klachten op het gebied van onderhoudsvraagstukken.

De bouw aan de kazerne in Uithuizen start in de eerste helft van 2019. Ook is er in Haren grond voor een kazerne aangekocht. Er is daar jaren gezocht, gediscussieerd en vergeleken, maar in december 2018 heeft VRG een kavel met bedrijfsgebouw gekocht. De locatie zal worden verbouwd tot een spiksplinternieuwe brandweerpost en naar verwachting wordt de kazerne in 2020 in gebruik genomen. Daarnaast is de voorbereiding voor de grondaankoop in Baflo in volle gang. Tevens zijn de contracten van de kazernes in de Stad afgerond en is er een onderzoek naar het stedelijk gebied gestart. Dit wordt gedaan om te kijken welke effecten nieuwe locaties in combinatie met toekomstige veranderingen aan het wegennet hebben op de opkomsttijd en om mogelijk de brandweerzorgdekking te verbeteren.

Technische dienst
De technische dienst heeft invulling gegeven aan haar primaire verantwoordelijkheden op het gebied van onderhoud en reguliere vervanging van materieel. Daarnaast heeft ze een dienstverleningsovereenkomst gesloten met Stadsbeheer Groningen met betrekking tot het onderhoud van groot materieel. Ook is er invulling gegeven aan logistieke ondersteuning en de uitgifte van persoonlijke beschermingsmiddelen is geoptimaliseerd.

Team informatiemanagement
Het team informatiemanagement heeft geïnvesteerd in het analyseren van de informatiemanagement behoeften van de andere sectoren. Op basis van de analyse is zoveel mogelijk invulling gegeven aan quick wins en grotere of ingrijpendere behoeften zijn opgenomen in projecten en programma's.

Uit de analyse bleek dat er behoefte was aan meer informatiegestuurd en risicogericht werken. Om hier gehoor aan te geven is onder andere het project 'informatiegestuurd werken' gestart. Op kleinere schaal wordt aan ondersteunende projecten gewerkt, zoals het digitaliseren van werkprocessen risicobeheersing. Ook zijn er stappen gezet in het programma 'De basis op orde', dat zich richt op professionaliseren van de systemen, hardware en ICT-infrastructuur

Wat heeft de uitvoering gekost?

Baten en lasten van het programma Brandweer:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	43.921	43.921	44.908	987
Lasten	43.921	43.921	44.583	662
Resultaat voor reserve mutaties	**-**	**-**	**325**	**325**
Reserve mutatie	-	1.103	1.103	-
Resultaat na reserve mutaties	**-**	**1.103**	**1.428**	**325**

Het financiële resultaat van 1. 428 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.2 Crisisbeheersing

Wat wilden we bereiken?

Crisisbeheersing wilde regionale risico's in beeld brengen en houden en het beleid over omgang met die risico's bepalen. Verder wilde ze multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing uitvoeren.

Dit wilde de sector doen door het Regionaal Crisisplan vast te stellen, door in te zetten op thema's zoals Aardbevingen, Continuïteit van de Samenleving, Water en Evacuatie, Nucleaire Veiligheid en Terrorisme en door het project Effectieve en Flexibele Crisisorganisatie te implementeren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Allereerst is het Regionaal Crisisplan vastgesteld. Door het AB is besloten om dit plan met een jaar te verlengen. Actualisatie is voor 2019 voorzien en datzelfde geldt voor het Regionaal Risicoprofiel en het Regionaal Beleidsplan. Daarnaast heeft Crisisbeheersing een nauwere samenwerking met Risicobeheersing ingezet, onder meer op het gebied van de nieuwe omgevingsvisie/Omgevingswet.

Om een Effectieve en Flexibele Crisisorganisatie te zijn, is VRG gestart met het ontwikkelen van een visie op Crisisbeheersing. Deze sluit aan op VRG's Meerjarenkoers en ontwikkelingen in de maatschappij zijn hierbij leidend. Er zijn diverse visiebijeenkomsten georganiseerd, met zowel de kolommen van VRG als deskundigen op gebied van crisisbeheersing. In 2018 was er een aantal keren daadwerkelijk sprake van Flexibele Crisisorganisatie, namelijk op Koningsdag, bij Code Rood en bij de droogte en hitte in de zomer.

Inzetten op thema's
Rondom elk thema waar Crisisbeheersing zich in 2018 op wilde richten is veel gebeurd. Hieronder staat alles op een rijtje:

<u>Continuïteit van de samenleving (cyber)</u>
In 2018 is VRG bij meerdere initiatieven aangehaakt. In 2017 was VRG daar al mee begonnen. Ook heeft VRG verschillende activiteiten op het gebied van cybersecurity georganiseerd. Deze activiteiten hadden het doel om de rol van VRG te verkennen en te concretiseren. Daarnaast is samenwerking met, en het faciliteren van een netwerk van, verschillende publieke en private partijen erg belangrijk op dit thema. VRG is aangehaakt bij het netwerk Cyber Kans Noord-Nederland en neemt deel aan een nationale werkgroep in opdracht van het Veiligheidsberaad en onder leiding van het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). Daarnaast heeft VRG een themacollege gewijd aan het thema cybersecurity en een bijeenkomst georganiseerd over de mogelijke effecten van een cyberaanval/digitale verstoring en de mogelijke rol van VRG. Er hebben dertig mensen aan het college deelgenomen, waaronder een aantal van onze crisispartners.

<u>Water en Evacuatie (klimaat)</u>
Het Veiligheidsberaad heeft in haar Strategische Agenda het project Water en Evacuatie opgenomen. De Stuurgroep Management Watercrises en Overstroming (SMWO) heeft in opdracht van het Veiligheidsberaad het programma WAVE2020 gelanceerd. Vanuit dit programma is veiligheidsregio's gevraagd een impactanalyse uit te voeren van wateroverlast en overstromingen. Dit is in 2018 gestart en VRG gaat in 2019 de analyse uitvoeren. Naast de impactanalyse moet VRG in 2019 handelingsperspectieven ontwikkelen.

Nucleaire Veiligheid en Terrorisme
In het kader van nucleaire veiligheid is VRG aangesloten bij het RBP nucleair van Veiligheidsregio Twente (VRT). VRT is de partij die in deze werkgroep de regie heeft. Daarnaast trof VRG voorbereidingen voor de nood- en predistributie van jodiumprofylaxe.

Ook op optreden na een terroristische aanslag bereidt VRG zich als crisisorganisatie voor. De Veiligheidsregio's in Noord-Nederland werken in dit geval intensief samen. Er zijn diverse multi- en mono oefeningen geweest. Daarnaast is een multidisciplinaire projectgroep (TGB 3-Noord, bestaande uit vertegenwoordigers van de drie regio's, Politie en Openbaar Ministerie) in 2018 aan de slag gegaan om een Incidentbestrijdingsplan Terrorismegevolgbestrijding op te stellen. Op basis van voortschrijdend inzicht over de bruikbaarheid van planvorming besloot de projectgroep zich in de tweede helft van 2018 louter te richten op het opstellen van informatie- en taakkaarten voor de multidisciplinaire crisisteams en kolommen, en niet op de afronding van het Incidentbestrijdingsplan. Voor besluitvorming is gekeken naar wat praktisch is in het gebruik van de (crisis)functionarissen. Dit krijgt een vervolg in 2019. Ook op bestuurlijk niveau worden werkwijzen ontwikkeld voor dit scenario.

Overige zaken
Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
Het opstellen van het periodieke beeld gebeurt aan de hand van het Toetsingskader Multidisciplinaire taakuitvoering veiligheidsregio's 4.0. van de Inspectie Justitie en Veiligheid. In 2018 vonden deelonderzoeken plaats op het gebied van kwaliteitszorg, de operationele prestaties en Terrorismegevolgbestrijding (TGB). Hiervoor heeft VRG informatie aangeleverd, analyses gemaakt en zijn medewerkers van VRG geïnterviewd. Deze onderzoeken lopen door in 2019. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken komt de Inspectie tot een Periodiek Beeld 2019.

Netcentrisch Werken
In 2018 is de multidisciplinaire Werkgroep Netcentrisch Werken (NcW) weer nieuw leven ingeblazen. NcW is twee keer bijeengekomen en er is een start gemaakt met het jaarplan 2019, waarin de gezamenlijke kaders en beoogde ontwikkeling voor 2019 in wordt vormgegeven.
Ten behoeve van de ontwikkeling van een continu en real-time risicobeeld is de VRG onderdeel van het project VINN, het Veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland. Ook neemt de VRG zitting in het landelijk netwerk NcW en het landelijk netwerk VIC (Veiligheidsinformatiecentrum). Daarnaast is in 2018 de landelijke werkgroep Samenwerking Crisispartners opgericht, waar VRG ook onderdeel van is. In 2018 is een overzicht gemaakt van alle samenwerkingsafspraken tussen de VRG en samenwerkingspartners en is er een start gemaakt met de actualisatieslag van de samenwerkingsafspraken/convenanten die er op dit moment zijn.

Grensoverschrijdende samenwerking
In 2018 verzorgde VRG voor het eerst inzet als grens liaison in een (mogelijk) grensoverschrijdend incident bij de Moorbrand bij Meppen. Ook kwamen er twee opgeleide grens liaisons binnen VRG en was er een uitwisseling met Duitse partners in twee oefeningen en vijf wederzijdse bezoeken.

Code Rood
Van 24 tot 31 augustus 2018 organiseerde de actiebeweging Code Rood een actieweek in onze provincie over de gevolgen van de gaswinning. Hun actiekamp was opgezet in Leermens. Vanaf 28 augustus organiseerden zij een massale zitblokkade bij het Tankenpark van de NAM in Farmsum met als doel de gaswinning ernstig te ontregelen. Samen met de gemeenten Appingedam, Delfzijl, Eemsmond, Loppersum en Ten Boer, politie, openbaar ministerie, Groningen Seaports en de organisatoren van Code Rood heeft VRG voorbereidingen getroffen om deze demonstratie veilig te

laten verlopen. Er is onder andere een Voorbereidend Regionaal Operationeel Team (ROT) bijeen geweest en er was een team van verschillende disciplines op het gemeentehuis in Delfzijl aanwezig om de situatie in Leermens en Delfzijl te volgen.

VRG is onderdeel van een netwerkorganisatie met een aantal vaste crisispartners. Defensie is een van hen. De samenwerking houdt in dat een liaison Defensie (beroepsmilitair) bij VRG permanent werkzaam is als militair adviseur. Daarnaast kunnen vijf reservisten op oproepbasis ingezet worden.

Informatiegestuurd werken (VINN)
De ontwikkeling van het Veiligheidsinformatiecentrum Noord-Nederland (VINN) is in 2017 begonnen met een pilot op de meldkamer Noord-Nederland (MkNN). In 2018 is de werkgroep VINN opgericht met vertegenwoordigers van de drie noordelijke veiligheidsregio's, de MkNN en het Real Time Intelligence Center (RTIC) van de politie. Het doel van het VINN is om bij te dragen aan een risicogerichte, informatiegestuurde en real-time werkwijze van Crisisbeheersing.

Gebeurtenissen zie je vaak aankomen, tenminste dat wordt regelmatig gedacht. Vanuit die gedachte willen de drie noordelijke veiligheidsregio's en de meldkamer samen met het VINN proactief werken en voorbereid zijn op situaties. Om ervaring op te doen zijn verschillende pilots uitgevoerd, namelijk tijdens Koningsdag in Groningen, TT in Assen en De Reuzen in Leeuwarden. Tijdens de pilots is ervaren dat via het VINN informatie vanuit een breed perspectief snel kan worden opgehaald en vertaald kan worden naar relevante (crisis)teams. VINN heeft zich in 2018 ontwikkeld van pop-up naar start-up. Deze ontwikkeling zet zich in 2019 voort.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Crisisbeheersing:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.081	1.081	1.433	352
Lasten	1.081	1.081	1.468	387
Resultaat voor reserve mutaties	**-**	**-**	**-35**	**-35**
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	**-**	**-**	**-35**	**-35**

Het financiële resultaat van 35 duizend euro negatief wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

Wat wilden we bereiken?

GKG wilde door middel van planvorming, opleiden, trainen, oefenen, adviseren en evalueren goed voorbereid zijn op incidenten, rampen en crises. Daarnaast wilde GKG het regionale team Bevolkingszorg organiseren. Een adequaat en effectief team dat ontstaat vanuit diverse regionale expertteams en dat snel kan worden ingezet om voor gemeenten kwaliteit en flexibiliteit te leveren. Dit wilde GKG doen door monodisciplinaire bevolkingszorgtaken te verzorgen en bij te dragen aan de realisatie van het beleidsplan van de VRG en de multidisciplinaire taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarnaast moest dit team worden ingezet tijdens incidenten, rampen en crises.

Wat hebben we ervoor gedaan?

GKG kende in 2018 een lastige start: de personele overgang van de medewerkers van het netwerkteam naar VRG leidde tot vertrek van twee van hen. Daarnaast had het team te maken met het geplande vertrek van een collega en langdurige uitval van een van de medewerkers. Er is daarom ingezet op een stevig opleidingsprogramma. Door de beperkte beschikbaarheid van de OTO-functionarissen is een fors beroep gedaan op de andere medewerkers in het team, dit ging soms ten koste van andere werkzaamheden.

Er is in 2018 geïnvesteerd in het borgen van de crisisfuncties bij gemeenten. Het blijkt dat veel gemeenten moeite hebben om voldoende medewerkers te leveren aan het regionale team Bevolkingszorg. De directie GKG heeft de gemeenten via de gemeentesecretarissen aangesproken om de afspraken over levering van medewerkers en de deelname aan OTO-activiteiten beter te borgen en waar nodig een inhaalslag te maken. Begin 2018 is dit vanuit het Algemeen Bestuur in een brief aan de colleges van B&W onderstreept. Het Algemeen Bestuur is in 2018 tweemaal uitgebreid geïnformeerd over de ondernomen acties en behaalde resultaten. Een aantal knelpunten is opgelost, maar ondanks alle inspanningen zijn nog niet alle achterstanden weggewerkt.

In de afgelopen jaren is de inzet van team Bevolkingszorg aanzienlijk toegenomen. Dit geldt voor de expertteams in het algemeen en in het bijzonder voor de functies op hard piket, zoals de Officieren van Dienst Bevolkingszorg, de Hoofden taakorganisatie en de communicatieadviseurs. Deze toename is enerzijds te verklaren door de werkwijze die sinds de regionalisering is doorgevoerd, anderzijds wordt bevolkingszorg ook in toenemende mate meer ingezet.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma Gemeentelijke kolom Groningen:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	917	917	917	-
Lasten	917	917	814	103
Resultaat voor reserve mutaties	**-**	**-**	**103**	**103**
Reserve mutaties	-	69	69	-
Resultaat na reserve mutaties	**-**	**69**	**172**	**103**

Het financiële resultaat van 172 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

2.4 GHOR

Wat wilden we bereiken?

In 2018 wilde de GHOR de organisatie opnieuw vormgeven om tot een toekomstbestendige (crisis)organisatie te komen. Na 2018 is de GHOR Groningen klaar voor de toekomst, optimaal gepositioneerd in het netwerk en is al het informatiemanagement op orde.

Dit wilde GHOR doen door een nieuw werkmodel te ontwikkelen voor zowel koude als warme taken, door nieuwe crisisfunctionarissen te werven en op te leiden, bestaande vacatures in te vullen en de juiste middelen te vinden voor ondersteuning van de nieuwe organisatie (onder andere op het gebied van ICT).

Wat hebben we ervoor gedaan?

Naast de reguliere werkzaamheden, zoals geneeskundige advisering, netwerkmanagement, opleiden, trainen en oefenen, heeft GHOR aan deze speerpunten gewerkt. Het nieuwe crisismodel en de bijbehorende werkinstructies zijn uitgewerkt en zijn in 2018 ook al toegepast tijdens crisissituaties. De oefeningen en de inzet van het model hebben tot verbetervoorstellen geleid met betrekking tot beschrijving van de werkwijze. In 2019 zullen deze verbeteringen worden toegepast.

Drie functionarissen hebben in 2018 de AZGZ-opleiding positief afgerond. Tevens zijn er drie nieuwe functionarissen geworven, die in 2019 de opleiding zullen volgen. De piketpool is uitgebreid en per 1 januari 2018 zijn er vijf HIN-functionarissen aan het GHOR-crisismodel toegevoegd. Daarmee zijn per 1 januari 2019 alle vacatures binnen GHOR ingevuld.

De GHOR is op sterkte, met uitzondering van het capaciteitsverlies als gevolg van langdurige ziekte. Om in 2018 het gebrek aan capaciteit in de eerste helft van het jaar te compenseren, is er in de tweede helft externe capaciteit ingehuurd. Dit ten behoeve van de aardbevingsoefeningen, voortgang in het evalueren, het herzien van het nieuwe werkmodel warm en de geplande netwerkanalyse. Er zijn nieuwe ICT-middelen aangeschaft en de aanschaf van nieuwe software ten behoeve van informatiedeling is in voorbereiding.

Griepepidemie
Ook de griepepidemie van begin 2018 was voor GHOR een belangrijk thema, dit zorgde voor een aantal knelpunten in de zorgcontinuïteit. Er is binnen het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) besloten planvorming te maken en er zijn maatregelen uitgewerkt voor een komende griepperiode.

Wat heeft de uitvoering gekost?

De baten en lasten van het programma GHOR:

	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie	Verschil
Baten	1.606	1.606	1.687	81
Lasten	1.606	1.606	1.646	40
Resultaat voor reserve mutaties	**-**	**-**	**41**	**41**
Reserve mutaties	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	**-**	**-**	**41**	**41**

Het financiële resultaat van 41 duizend euro wordt toegelicht in de jaarrekening.

3 Paragrafen

3.1 Lokale heffingen

VRG voert de wettelijke taken op het gebied van Brandweerzorg, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing uit.
De voor de uitvoering van de taken gemaakte kosten worden, onder aftrek van de Rijksbijdrage (BDuR) in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten, conform een vooraf overeengekomen verdeelsleutel. De verdeelsleutel is bepaald op basis van inwoneraantal en het fictief aandeel van het cluster Openbare Orde en Veiligheid (hierna: OOV) in het gemeentefonds.

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De beoordeling van de robuustheid van het weerstandsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een inventarisatie van de beschikbare weerstandscapaciteit: bestaande uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.
- Een inventarisatie van de benodigde weerstandscapaciteit.

In 2018 is door het algemeen bestuur de beleidsnota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgesteld 2019-2022. De hierin opgenomen actuele risico's worden periodiek herzien en hierover wordt gerapporteerd in de managementrapportages.

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het volgende verhoudingsgetal:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{beschikbare weerstandscapaciteit (vrij beschikbare reserves)}}{\text{benodigde weerstandcapaciteit (uitkomst risicoanalyse)}}$$

Gemeenten verwachten dat VRG risicobewust handelt en de gevolgen van financiële calamiteiten zoveel mogelijk zelf opvangt. Om die reden is een zekere buffer aan te raden. Een ratio tussen 1,0 en 1,4 wordt als voldoende beoordeeld.
De ratio weerstandsvermogen komt uit op 1,85 beschikbare weerstandscapaciteit € 2,8 miljoen gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit € 1,5 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit
Aan het bestuur worden de volgende bestemmingsvoorstellen voorgelegd.

Programma	Bedrag	Resultaat bestemming
Brandweerzorg	323	Vormen bestemmingsreserve onderzoek stedelijk gebied
	1.282	In mindering brengen op de gemeentelijke bijdrage 2018
Totaal	**1.605**	

Dit bestemmingsvoorstel heeft het volgende tot gevolg voor de reserves:

	31-12-2017	Res. bestemming 2017	1-1-2018	Mutatie 2018	31-12-2018	Res. bestemming 2018	1-1-2019	Beschikbare weerstandscap.
Algemene reserve								
VRG	2.754	51	2.805	-	2.805	-	2.805	2.805
Bestemmingsreserve								
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-	2.011	-
Huisvesting	-	803	803	-803	-	-	-	-
Reorganisatie	-	600	600	-300	300	-	300	-
Versterken GKG 2018	-	69	69	-69	-	-	-	-
Onderzoek stedelijk gebied	-	-	-	-	-	323	323	-
Subtotaal	**4.765**	**1.523**	**6.288**	**-1.172**	**5.116**	**323**	**5.439**	**2.805**
Balansmutaties:								
Begrotingsactualisatie 2017	-	767	767	-767	-	-	-	-
Resultaatbestemming 2018	-	-	-	-	-	1.282	1.282	
Totaal	**4.765**	**2.290**	**7.055**	**-1.939**	**5.116**	**1.605**	**6.721**	**2.805**

Het gedeelte van het resultaat wat in mindering wordt gebracht op de gemeentelijke bijdrage, € 1,3 miljoen, wordt als nog te betalen bedragen verantwoord in de vlottende passiva. De balans ná resultaat verwerking is opgenomen in hoofdstuk 6. Bestemming resultaat.

De algemene reserve VRG wordt tot het beschikbare weerstandscapaciteit gerekend. Deze dient om een tekort in de exploitatie op te vangen en ter dekking van de opgenomen risico's onder de benodigde weerstandscapaciteit.
Niet tot het beschikbare weerstandscapaciteit worden de bestemmingsreserves gerekend:

- Materieel VRG. Deze is (grotendeels) bestemd om de kapitaallasten op toekomstige investeringen in activa die eenmalig door het Rijk zijn geschonken te dekken.
- Reorganisatie. Deze is in 2017 gevormd voor de frictiekosten als gevolg van de reorganisatie waarmee in 2018 een begin is gemaakt en verder vorm krijgt in 2019.
- Onderzoek stedelijk gebied. Deze is bestemd voor de onderzoek stedelijk gebied wat in 2019 een vervolg krijgt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De risico's voor uitvoering van de veiligheidsregio-taken worden conform vastgesteld beleid gemonitord in het kader van de P&C-cyclus. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de risico's, die VRG onderkent, met mogelijke financiële consequenties:

Risico's	Actueel vanaf	Bedrag structureel	Kans
Overdracht MKNN naar LMO	2021	600.000	Hoog
Gezond en veilig werken	2016	150.000	Hoog
Bluswatervoorziening	NNB	PM	Hoog
Versneld afschrijven materieel	2014	150.000	Hoog
Organisatorische wijzigingen en nieuw beleid	2019	200.000	Hoog
Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten	2014	500.000	Hoog
Claims eigen personeel	2014	200.000	Midden
Claims van derden	2014	250.000	Midden
Informatievoorziening incl. privacywetgeving	2016	200.000	Hoog
Prijsstijgingen	2014	200.000	Hoog
Nieuwe omgevingswet	2019	150.000	Hoog
Programma aardbevingen	2017	100.000	Hoog

Beoordeling weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen komt uit op 1,85. Dit ratio is hoger dan de voorgestelde 1,4, en is een gevolg van de gewijzigde systematiek. Voordat dit leidt tot een aanpassing in de weerstandscapaciteit dient eerst de systematiek beproefd worden.
VRG voert tweemaal per jaar een inventarisatie uit naar alle strategische risico's. Medio december is de laatste uitgevoerd. Een groot deel van de risico's is te mitigeren door beheersmaatregelen. Daarnaast is sprake van een aantal risico's met een structureel component. Deze nemen we in het 1e jaar voor 100% mee in de beoordeling van het weerstandsvermogen. Daarna worden beheersmaatregelen getroffen, waarmee het effect van structurele risico's worden opgevangen door een begrotingsuitzetting of een bezuiniging. Bovenstaand overzicht laat zien dat, rekening houdend met deze beoordeling, de benodigde weerstandscapaciteit € 1.5 miljoen is.

Financiële kengetallen

Kengetallen	2018	Begroting 2018	2017	Begroting 2017
Netto schuldquote	33,2%	47,4%	31,1%	51,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	33,2%	47,4%	31,1%	51,1%
Solvabiliteitsratio	24,4%	9,2%	26,3%	16,1%
Structurele exploitatieruimte	0,9%	0,0%	-2,1%	-2,2%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

De netto schuldquote is ten opzichte van vorig jaar toegenomen. Er is in 2018 voor 1 miljoen aan langlopende financiering aangetrokken voor de overname van een kazerne. De structurele exploitatieruimte is positief. Door incidenteel meevallende kosten en baten is een positief resultaat behaald.

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Vanaf 2016 is gestart om kazernes over te nemen van de gemeenten dan wel een huurcontract op te stellen. Inmiddels zijn 25 kazernes overgedragen aan VRG en zijn 14 huurcontracten opgesteld voor de kazernes die in eigendom blijven van de gemeenten en derden.

Voor de kazernes in eigendom is het gewenste kwaliteitsniveau gesteld op niveau drie (redelijk) volgens NEN 2767. Om deze kwaliteit te waarborgen zijn voor de eigendomslocaties meerjarige onderhoudsplanningen opgesteld. Bij de huurlocaties wordt gestreefd om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau. Aangezien de kosten van groot onderhoud fluctueren over de jaren is er voor gekozen deze te egaliseren met behulp van de in 2017 gevormde voorziening groot onderhoud.

Het onderhoud van materieel vindt plaats conform een onderhoudskalender. De investeringscyclus van dit materieel, waaraan veelal een aanbestedingstraject gekoppeld is, is vertraagd. Voorheen werd materieel beoordeeld op basis van economische levensduur echter de huidige systematiek is dat de technische levensduur als uitgangspunt voor vervanging wordt gehanteerd. Hierdoor is er een onderschrijding op de kapitaallasten. De nodige inhaalslagen worden gemaakt.

3.4 Financiering

In het treasurystatuut is bepaald dat investeringen in beginsel uit eigen middelen worden gefinancierd. Wanneer deze ontoereikend zijn, wordt hiervoor een lening aangetrokken. De omvang en looptijd wordt afgestemd op de omvang en levensduur van het te financieren materiële vaste actief. De aflossingsbedragen vallen binnen de kaders voor de renterisiconorm en het kasgeldlimiet, uit de Wet Financiering Decentrale Overheden. Het beleid is defensief en risicomijdend en erop gericht om de financieringsrisico's zo goed mogelijk te beheersen. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.
Eind 2018 staan er tien leningen in de boeken voor een totaalbedrag van € 12,8 miljoen.

<u>Liquiditeitspositie</u>
Met de huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (hierna: BNG), is een krediet- en depotarrangement vastgelegd van € 3,3 miljoen voor de kortlopende negatieve saldi in rekening-courant. In het eerste halfjaar zijn drie kasgeldleningen aangetrokken voor tijdelijke aanzuivering van benodigd werkkapitaal. Deze leningen met alle drie een omvang van 1 miljoen hebben een rentebate opgeleverd. Voor de aankoop van de kazerne in Vinkhuizen is een langlopende lening aangetrokken.

Schatkistbankieren

De 'Wet verplicht schatkistbankieren' verplicht om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Hiervoor geldt een drempelbedrag € 356 duizend, dit is 0,75% van het begrotingstotaal. De naleving van de regeling is opgenomen in de toelichting op kortlopende vorderingen van de balans.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet geeft aan hoeveel geld voor de periode van maximaal één jaar geleend mag worden. Dit is 8,2% van het begrotingstotaal en komt neer op € 3,9 miljoen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar. De samenstelling van de leningenportefeuille is zodoende dat ook in de toekomst bij herfinanciering de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Renterisico norm	2018
Begrotingstotaal	47.525
Voorgeschreven percentage	20%
Risico norm	**9.505**
Rente herzieningen	-
Aflossingen	393
Rente risico	**393**
Renterisico norm	9.505
Rente risico	393
Ruimte onder de renterisico norm	**9.112**

3.5 Bedrijfsvoering

Binnen bedrijfsvoering en DPOO worden alle ondersteunende taken verricht waaronder financiën, personeelszaken, facilitaire zaken, juridische zaken, informatiemanagement en inkoop.
De aandacht is vooral gericht geweest op:

- Doorontwikkeling van de vastgoedfunctie. Implementeren en doorontwikkelen van nieuwbouwplanning behoort hierbij;
- Professionaliseren van een meerjarenonderhoudsplan, waar alle partijen bij zijn betrokken;
- Het voorbereiden van aanpassingen van de organisatie aan de ambities zoals in het Meerjarenkoers 2018-2021 zijn benoemd;
- Ontwikkelen van een breed opleidingsaanbod ten behoeve van een duurzaam personeelsbeleid;
- Het opzetten van contractmanagement en aanbestedingen. Mede door samenwerking in het land;
- Optimaliseren van interen beheersingsmaatregelen in de processen;
- Het inspelen op de ontwikkelingen op het gebied van informatiemanagement en ICT.

3.6 Verbonden partijen

- Stichting beheer Openbare Voorzieningen Meldkamer Noord-Nederland (hierna: stichting MkNN):
  In 2015 heeft VRG via de 'samenwerkingsovereenkomst MkNN' een belang in de stichting MkNN gevestigd te Drachten. De Stichting MkNN heeft als doel: het verwerven, beheren en verhuren van een registergoed ten behoeve van de MkNN en is hiermee in 2011 gestart. De stichting MkNN is een onderneming zonder winststreven en keert het overgebleven resultaat uit aan de deelnemende partijen. Het eigen vermogen einde boekjaar 2017 en het resultaat over het boekjaar 2017 zijn derhalve nihil.
  De kosten gemoeid met de MkNN bedragen net als de afgelopen jaren € 1,3 miljoen.
- Stichting Brandweeropleidingen Noord (hierna BON):
  De bestuurlijke deelname, samen met VRF en VRD, in de Stichting BON benadert de definitie van een verbonden partij. Er is volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting BON. De stichting BON is aandeelhouder in de BON BV. De BON B.V. heeft een 100% deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V.

3.7 Grondbeleid

Alle gronden worden ingezet voor eigen gebruik. Er is derhalve geen sprake van grondexploitatie met andere doeleinden dan waarvoor VRG is ingezet.

Jaarrekening

4 Balans

Activa	31-12-2018	31-12-2017	Passiva	31-12-2018	31-12-2017
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa	*24.644*	*23.361*	*Algemene reserve*	*2.805*	*2.754*
			Bestemmingsreserve	*2.311*	*2.011*
			Resultaat voor bestemming	*1.605*	*2.290*
			Voorzieningen	*1.669*	*1.819*
			Vaste schulden	*12.812*	*12.205*
Totaal vaste activa	**24.644**	**23.361**	**Totaal vaste passiva**	**21.202**	**21.080**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen < 1 jaar	2.475	2.938	*Schulden < 1 jaar*	6.296	5.239
Liquide middelen	379	20			
Totaal vlottende activa	**2.854**	**2.958**	**Totaal vlottende passiva**	**6.296**	**5.239**
Totaal activa	**27.498**	**26.319**	**Totaal passiva**	**27.498**	**26.319**

4.1 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa (zie bijlage V 'Vaste activa' voor een nadere specificatie).

	Boekwaarde 31-12-2017	Onderhanden 31-12-2017	Investeringen 2018	Onderhanden 31-12-2018	Boekwaarde Desinv. 2018	Afschrijvingen 2018	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden	1.311	3	385	-	-	-	1.693
Bedrijfsgebouwen	7.026	17	873	111	-	-302	7.691
Vervoermiddelen	9.748	1.050	1.289	1.307	-18	-1.349	9.927
Machines en installaties	2.775	-	349	-	-1	-595	2.528
Overige materiële vaste activa	2.501	-	685	157	-111	-4227	2.805
Totaal	**23.361**	**1.070**	**3.581**	**1.575**	**-130**	**-2.673**	**24.644**

De boekwaarde van de materiële vaste activa is toegenomen door de overname van kazerne Vinkhuizen. Daarnaast is een aantal tankautospuiten in gebruik genomen.
De onderhanden investeringen bestaan uit het casco van tankautospuiten en het bouwperceel voor de nieuw te bouwen kazerne in Uithuizen. De onderhanden investeringen ultimo 2017 zijn afgerond met uitzondering van drie tankautospuiten.
Los van de investeringen in kazernes is de boekwaarde van de activa marginaal toegenomen. De effecten van de in gang gezette herinvesteringscyclus worden in de periode 2019-2023 zichtbaar.

Overzicht investeringskredieten

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2018	Overschrijding/ onderschrijding
Grond	-	385	-385
Kazerne	1.210	873	337
Installaties kazerne	-	153	-153
Inventaris kazerne	-	35	-35
Tankautospuit	2.100	1.032	1.068
Hoogwerker	-	-	-
Personeel-/mat. wagen	380	144	236
Hulpverleningsvoertuig	650	-	650
Dienstauto	380	113	267
Bluswatervoorziening*	2.000	-	2.000
Vaartuig		-	-
Inventaris rijdend materieel	207	44	163
ICT	281	117	164
Persoonlijke bescherming middelen	637	588	49
Overig**	565	97	468
Goodwill	-	-	-
Totaal	**8.410**	**3.581**	**4.829**

* Betreft secundaire bluswater voorziening. Hangt samen met de bestemmingsreserve materieel
** Overig betreft: communicatie middelen, overige vervoersmiddelen en overig.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2018	31-12-2017
Rijksschatkist	2067	1.351
Vorderingen op openbare lichamen	260	1.394
Overige vorderingen	148	192
Totaal	**2.475**	**2.937**

Rijksschatkist

Met de BNG is een overeenkomst schatkistbankieren gesloten, het banksaldo boven de € 356 duizend wordt automatisch door de BNG afgeroomd. Dit is 0,75% van het begrotingstotaal. Per kwartaal was dit saldo gemiddeld als volgt:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar			
Drempelbedrag	356			
	Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	298	308	296	321
Ruimte onder het drempelbedrag	59	49	60	35
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

Vorderingen op openbare lichamen

- De laatste termijn van een aantal subsidies in verband met omgevingsveiligheid en de bijdrage voor het aardbevingsdossier.
- Vordering op de Groninger gemeenten inzake de compensabele btw van de GKG

Gelet op het karakter en de kredietwaardigheid van de debiteuren wordt voor deze vorderingen geen voorziening getroffen.

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan uit vooruitbetaalde bedragen voor met name brandweeropleidingen.

Liquide middelen

	31-12-2018	31-12-2017
Bank en giro saldi	373	15
Kas	6	5
Totaal	**379**	**20**

Dit betreft de saldi van de bankrekeningen bij de BNG en Triodos bank en het kassaldo. Ieder cluster van VRG heeft een eigen kas en bankrekening.

Per kwartaal was de kasgeldlimiet als volgt:

Kasgeldlimiet	*1e kwartaal*	*2e kwartaal*	*3e kwartaal*	*4e kwartaal*
Gem. netto vlottende schuld	845	1040	-346	-274
Kasgeldlimiet	3.897	3.897	3.897	3.897
Ruimte onder kasgeldlimiet	3.052	2.857	4.243	4.171

Vaste passiva

Algemene reserve

	31-12-2017	Res. bestemming 2017	1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
VRG	2.754	51	2.805	-	-	2.805
Totaal	**2.754**	**51**	**2.805**	**-**	**-**	**2.805**

De bestemming van het resultaat 2017 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2017. Bovenstaand overzicht betreft de opstelling voor resultaat bestemming. In hoofdstuk 6 is het voorstel voor het bestemmen van het resultaat 2018 opgenomen.

Bestemmingsreserve

	31-12-2017	Res. bestemming 2017	1-1-2018	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2018
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	-	2.011
Huisvesting	-	803	803	-	-803	-
Reorganisatie	-	600	600	-	-300	300
Begrotingsactualisatie 2017	-	767	767	-	-767	-
Versterken GKG 21018	-	69	69	-	-69	-
Totaal	**2.011**	**2.239**	**4.250**	**-**	**-1.939**	**2.311**

De bestemming van het resultaat 2017 is verwerkt conform vastgestelde jaarstukken 2017. De gevormde bestemmingsreserve ten aanzien van de begrotingsactualisatie 2017 is vrijgevallen ten gunste van de opgenomen vordering op de gemeenten. Dit betreft een balansmutatie.

Voorzieningen

	31-12-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2018
Personeel gerelateerd	1.263	142	-153	-374	878
BTW herziening kazernes	196	-	-	-84	112
Groot onderhoud kazernes	360	430	-	-111	679
Totaal	**1.819**	**572**	**-153**	**-569**	**1.669**

Personeel gerelateerd

- Een oud-medewerker van VRG heeft gezondheidsschade opgelopen tijdens het uitoefenen van zijn beroep. De verzekeraar stelt dat de hieruit voortvloeiende uitkering niet onder de dekking van de verzekering valt. Vanuit goed werkgeverschap heeft VRG besloten dat ongeacht de discussie met de verzekeraar er een uitkering gedaan wordt;
- VRG is eigenrisicodrager WW, WW-uitkering van medewerkers waarvan afscheid wordt genomen, ook na een tijdelijk dienstverband, komen voor eigen rekening. Voor de oud-

medewerkers waarbij een verband bestaat tussen de WW-uitkering en de regionalisering is voor de toekomstige verplichting een voorziening getroffen. De vrijval heeft betrekking op één oud-medewerker die in 2017 een nieuwe baan heeft gevonden;

- In 2017 is er een voorziening gevormd voor de compensatie van het AOW-hiaat van oud-medewerkers. Ze zijn voor hun 65 jarige leeftijd op basis van de FLO-regeling vervroegd met pensioen gegaan. De verhoging van de AOW leeftijd bezorgt hen een financieel nadeel dat zij niet kunnen compenseren door langer door te werken.

BTW herziening kazernes

VRG vergoedt aan gemeenten de btw-kosten van de gebouwde/verbouwde kazernes in de periode 2004-2014. Gemeenten moeten een deel van de met betrekking tot deze bouwactiviteiten gecompenseerde BTW terugbetalen. Gesprekken met de belastingdienst hebben in 2018 voor één kazerne tot een beschikking geleid. De daadwerkelijk opgelegde beschikking is gelijk aan de in 2014 gevormde voorziening. De voorziening per eind 2018 betreft één kazerne waarvoor nog geen beschikking ontvangen is.

Groot onderhoud kazernes

Eind 2017 is voor alle kazernes, met uitzondering van de kazernes in de gemeente Groningen en Haren, een koop- danwel huurovereenkomst getekend. VRG is zelfstandig bevoegd om het onderhoud uit te laten voeren. Op basis van het meerjarenonderhoudsplan is de voorziening gevormd. Dit om de schommelingen die de onderhoudskosten tussen de verschillende jaren zullen gaan vertonen in de exploitatie af te vlakken.

Vaste schulden (zie bijlage VI 'Geldleningen' voor meer informatie

	Hoofdsom	31-12-2017	Opgenomen	Afgelost	31-12-2018
BNG I	2.500	2.500	-	-	2.500
BNG II	1.100	1.069	-	31	1.038
BNG III	2.000	1.920	-	80	1.840
BNG IV	1.200	1.170	-	30	1.140
BNG V	1.200	1.080	-	120	960
BNG VI	1.000	967	-	33	934
BNG VII	1.100	1.100	-	74	1.026
BNG VIII	1.000	1.000	-	25	975
WSB I	1.400	1.400	-	-	1.400
WSB II	1.000	-	1.000	-	1.000
Totaal	**13.500**	**12.205**	**1.000**	**393**	**12.812**

De lening BNG I is afgesloten in 2014 en is gebruikt als werkkapitaal voor de opstartende organisatie en voor de financiering van een deel van de overgenomen vaste activa van de gemeenten.
De overige leningen zijn afgesloten in 2016, 2017 en 2018 zijn gebruikt voor de financiering van kazernes.

Vlottende passiva

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2018	31-12-2017
Overige schulden	5.465	5.061
Vooruitontvangen bedragen	831	174
Bank- en giro saldi	-	4
Totaal	**6.296**	**5.239**

Overige schulden

- Crediteuren (€ 2,2 miljoen)
  Betreft nog te betalen crediteuren per jaareinde.
- Personeelskosten (€ 2,6 miljoen)
  Dit betreft nog af te dragen loonheffing, pensioenlasten voor december en de nog te betalen vergoedingen aan de vrijwilligers over het vierde kwartaal. Tot slot betreft deze de aan de gemeenten nog te vergoeden loon- en piketkosten van het GKG personeel.
- Huisvesting (€ 100 duizend)
  Nog te betalen afrekening voor Sontweg in Groningen.
- Overig (€ 500 duizend)
  Verplichtingen die betrekking hebben op 2018 waarvan de factuur in 2019 ontvangen is.

Vooruitontvangen bedragen

- In 2016 is van twee gemeenten een bedrag aan frictiekosten voor meerdere jaren vooruitontvangen voor twee medewerkers die in dienst zijn getreden bij VRG. De ontvangen vergoeding geldt ter compensatie voor de door VRG hoger te betalen salarislasten ten opzichte van het formatieplan.
- Van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is een bijdrage vooruit ontvangen ter compensatie van het uitwerkingskader van de Meldkamer. Vanuit de samenwerking met Veiligheidsregio Drenthe en Veiligheidsregio Fryslân wordt voor de uitwerking van het akkoord verwacht kosten te maken.
- Vooruit ontvangen NCG gelden voor het aardbevingsdossier voor te maken kosten in 2019.
- Voor het project ‘Omgevingsveiligheid' is in 2017 een voorschot ontvangen van de subsidie. De werkzaamheden hiervan worden in 2018 en 2019 verricht.

Bank- en giro saldi

Één BNG-bankrekening vertoonde een creditsaldo in 2017. In 2018 was er geen creditsaldo en daarom is dit verantwoord onder de liquide middelen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen hebben betrekking op:

- Het ‘Samenwerkingsconvenant Meldkamer Noord-Nederland’ met de politieregio’s en Veiligheidsregio’s Groningen, Fryslân en Drenthe inzake het gezamenlijke beheer van de meldkamers voor ambulancezorg, brandweer, politie en de ‘Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen’ te Drachten (de Meldkamer Noord-Nederland). Op grond van dit convenant komt 25% van de gezamenlijke kosten voor rekening van Veiligheidsregio Groningen, deze kosten worden verantwoord onder brandweerzorg;
- In 2015 is een overeenkomst aangegaan voor de bouw van tien tankautospuiten. Deze overeenkomst is verlengd tot en met 2020 voor zes extra tankautospuiten. De daadwerkelijk in productie genomen tankautospuiten zijn opgenomen in de onderhanden investeringen op de balans.

5 Toelichting baten en lasten

	Primitieve begroting 2018			Actuele begroting			Realisatie 2018		
Veiligheidsregio Groningen	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Brandweerzorg	38.511	34.083	4.428	38.511	34.083	4.428	31.976	33.492	-1.516
Crisisbeheersing	612	1.081	-469	612	1.081	-469	612	1.468	-856
GKG	917	917	-	917	917	-	917	814	103
GHOR	425	1.606	-1.181	425	1.606	-1.181	425	1.647	-1.222
Algemene dekkingsmiddelen	7.060	-	7.060	7.060	-	7.060	8.965	-	8.965
Overhead	-	9.838	-9.838	-	9.838	-9.838	6.050	11.091	-5.040
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrag onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	***47.525***	***47.525***	***-***	***47.525***	***47.525***	***-***	***48.947***	***48.513***	***434***
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma									
Brandweerzorg	-	-	-	1.103	-	1.103	1.103	-	1.103
Crisisbeheersing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GKG	-	-	-	69	-	69	69	-	69
GHOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat	**47.525**	**47.525**	**-**	**48.697**	**47.525**	**1.172**	**50.119**	**48.513**	**1.605**

Het resultaat van VRG bedraagt € 1.6 miljoen positief. In de volgende paragrafen zijn de baten en lasten per programma opgenomen. Tevens wordt in de toelichting op het resultaat aangegeven of deze een structureel of incidenteel karakter heeft.

Overhead

Voor de bepaling van de overhead is Notitie Overhead (juli 2016) geschreven door Commissie BBV gehanteerd. Dit wordt verder toegelicht in bijlage Taakvelden.

Heffing VPB

Als gevolg van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is Veiligheidsregio Groningen met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig geworden voor de vennootschapsbelasting.

Zowel voor de voor 2016 als 2017 uitgevoerde inventarisatie is gebleken dat VR Groningen geen ondernemingsactiviteiten heeft. Dit heeft tot gevolg dat VR Groningen voor 2016 en 2017 geen aangiftebiljet hoeft aan te vragen. Dit geldt tevens voor 2018.

5.1 Brandweerzorg

Brandweerzorg	Realisatie 2017	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2018	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	36.312	38.026	38.026	38.026	0
Rijksbijdrage BDuR	5.436	5.410	5.410	5.653	243
Overige baten	1.370	485	485	1.229	744
Totaal baten	**43.118**	**43.921**	**43.921**	**44.908**	**987**
Lasten	41.735	43.921	43.921	44.583	662
Totale lasten	**41.735**	**43.921**	**43.921**	**44.583**	**662**
Resultaat voor reserve mutaties	**1.383**	**-**	-	**325**	**325**
Reserve mutaties	863	-	1.103	1.103	-
Resultaat na reserve mutaties	**2.246**	**-**	**1.103**	**1.428**	**325**

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Rijksbijdrage BDuR	Voordeel	Incidenteel	243
Overige baten	Voordeel	Incidenteel	740
Totaal	**Voordeel**		**983**

<u>Rijksbijdrage BDuR (voordeel € 243 duizend)</u>
Na het vaststellen van de begroting is de rijksbijdrage BDuR verhoogd met € 243 duizend. Waaronder een loon en prijscompensatie van € 95 duizend.

<u>Overig baten (voordeel € 744 duizend)</u>
In de begroting zijn geen detacheringsopbrengsten opgenomen. VRG heeft zeven medewerkers (een gedeelte van het) jaar gedetacheerd. De detacheringsopbrengsten leidt tot een voordeel van € 377 duizend. Eind 2018 zijn een zestal contracten beëindigd. Voor één medewerker loopt het detacheringcontract in 2019 door. Tegenover deze opbrengsten staan veelal salariskosten of inhuurkosten voor personeel. Het betreft geen detachering van boven formatief personeel. Daarnaast is er door andere Veiligheidsregio's een beroep gedaan op onze inzet voor externe veiligheid. Dit heeft geleidt tot een voordeel van € 317 duizend.
Diverse niet nader te specificeren opbrengsten zijn hoger uitgevallen. Een aantal hiervan waren bij het opstellen van de begroting in zijn geheel niet voorzien. Dit heeft geleidt tot een voordeel van € 46 duizend.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/ nadeel	Karakter	Bedrag
Huisvesting	Nadeel	Incidenteel	-49
Personeel	Nadeel	Incidenteel	-534
Werkplekken	Nadeel	Incidenteel	-89
Materiaal	Nadeel	Incidenteel	-156
Belastingen	Voordeel	Incidenteel	40
Overig	Voordeel	Incidenteel	126
Totaal	**Nadeel**		**662**

Huisvesting (nadeel € 49 duizend)
In 2016 is een transitie gestart om de brandweerkazernes te huren danwel over te nemen van de gemeenten. De kazernes worden gekocht tegen de boekwaarde per januari 2016. In december 2018 is kazerne Vinkhuizen overgenomen en is besloten Sontweg te huren. Voor de nog te boeken afschrijvingslasten van 2016 en 2017 voor deze kazernes is in 2017 een bestemmingsreserve gevormd voor een bedrag van € 803 duizend welke in 2018 vrijvalt. Dit is niet in bovenstaand nadeel van € 49 duizend opgenomen.

Personeel (nadeel € 534 duizend)
Hierin zijn zowel de salariskosten van personeel op de loonlijst van VRG alsook de inhuur van personeel opgenomen. In 2018 zijn de eerste kosten gemaakt voor de reorganisatie wat verder in 2019 tot uiting zal komen. In 2017 was een bestemmingsreserve gevormd voor € 600 duizend waarvan in 2018 € 300 duizend vrijvalt ter dekking van extra gemaakte kosten. Dit is niet in bovenstaand nadeel van € 534 duizend opgenomen. Daarnaast leidt extra inhuur personeel tot een nadeel.

Werkplekken (nadeel € 89 duizend)
Door extra inzet van medewerkers is ook het aantal werkplekken met toebehoren uitgebreid. Dit leidt tot een nadeel van € 89 duizend.

Materieell (nadeel € 156 duizend)
Het onderhoud van het materieel en de aanschaf van klein materiaal is hoger uitgevallen dan begroot. Dit leidt tot een nadeel van € 156 duizend.

Belastingen (voordeel € 40 duizend)
Bij de aankoop van Vinkhuizen is een afrekening opgesteld door de Gemeente Groningen waarin teveel betaalde WOZ over 2017 is verrekend. Dit leidt tot een voordeel van € 40 duizend.

Overig (voordeel € 126 duizend)
Door de reorganisatie is er minder uitgegeven aan team- en organisatieontwikkeling. Deze opleidingen zijn verschoven naar 2019. Daarnaast zijn diverse niet nader te specificeren kosten lager uitgevallen.

Reserve mutaties (€ 1.103 duizend)
Deze zijn verwerkt conform genomen bestuursbesluit bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 en waren opgenomen in de begroting waardoor dit geen financieel resultaat tot gevolg heeft.

- € 300 duizend inzake reorganisatie.
- € 803 duizend inzake huisvesting.

5.2 Crisisbeheersing

	Realisatie 2017	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2018	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	436	612	612	612	-
Rijksbijdrage BDuR	469	469	469	469	-
Overige baten	287	-	-	352	352
Totaal baten	**1.192**	**1.081**	**1.081**	**1.433**	**352**
Lasten	1.270	1.081	1.081	1.468	387
Totale lasten	**1.270**	**1.081**	**1.081**	**1.468**	**387**
Resultaat voor reserve mutaties	**-78**	**-**	**-**	**-35**	**-35**
Reserve mutaties	-			-	-
Resultaat na reserve mutaties	**-78**	**-**	**-**	**-35**	**-35**

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Bijdrage aardbevingsdeskundigheid	Voordeel	Incidenteel	352
Totaal	**Voordeel**		**352**

Aardbevingsdeskundigheid (voordeel € 352 duizend)
In 2018 is een bedrag van € 352 duizend gecompenseerd door het ministerie van Economische zaken voor werkzaamheden rondom het opbouwen van aardbevingsdeskundigheid en het voldoende equiperen van hulpverleners en de crisisorganisatie. Ten tijde van het opstellen van de beleidsbegroting was de bijdrage voor 2018 nog niet toegezegd door het NCG en daarom niet in de begroting 2018 opgenomen. Onderdeel van deze aanvullende compensatie is een bijdrage voor de ontwikkeling van de opleiding constructieve veiligheid.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Kosten aardbevingsdeskundigheid	Nadeel	Incidenteel	352
Overige kosten	Nadeel	Incidenteel	35
Totaal	**Nadeel**		**387**

Kosten aardbevingsdeskundigheid (nadeel € 352 duizend)
De lasten zijn eveneens als de NCG subsidiebaten niet in de begroting 2018 opgenomen. Hierdoor leidt de realisatie tot een nadeel ten opzichte van de begroting. Per saldo is er geen resultaateffect op het aardbevingsdossier.

Overige kosten (nadeel € 35 duizend)
2018 stond in het teken van Koningsdag. Vanuit crisisbeheersing is grote inzet geleverd in zowel de voorbereiding als op de dag en nacht zelf. Dit heeft geleid tot een nadeel van € 35 duizend.

5.3 Gemeentelijke Kolom Groningen

	Realisatie 2017	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2018	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	834	917	917	917	-
Rijksbijdrage BDuR	80	-	-	-	-
Overige baten	-	-	-	-	-
Totaal baten	**914**	**917**	**917**	**917**	**-**
Lasten	845	917	917	814	-103
Totale lasten	**845**	**917**	**917**	**814**	**-103**
Resultaat voor reserve mutaties	**69**	**-**	**-**	**103**	**103**
Reserve mutaties	-	-	69	69	-
Resultaat na reserve mutaties	**69**	**-**	**69**	**172**	**103**

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/ nadeel	Karakter	Bedrag
Lasten	Voordeel	Incidenteel	103
Totaal			103

<u>Lasten (voordeel € 103 duizend)</u>
In 2018 zijn de medewerkers van het Netwerkteam overgegaan naar de VRG. Het vertrek van medewerkers leidt tot minder lasten op zowel personeel- als materieel vlak. Daarnaast is de bestemmingsreserve welke in 2017 is gevormd voor het versterken voor de GKG in 2018 vrijgevallen. De werkzaamheden voor het borgen van de crisisfuncties bij gemeenten is nog niet helemaal gereed en zal in 2019 continueren. Dit heeft geleid tot een voordeel van € 172 duizend.

5.4 GHOR

	Realisatie 2017	Primitieve begroting	Actuele begroting	Realisatie 2018	Verschil
Gemeentelijke bijdrage	607	425	425	425	-
Rijksbijdrage BDuR	1.181	1.181	1.181	1.181	-
Overige baten	-	-	-	81	81
Totaal baten	**1.788**	**1.606**	**1.606**	**1.687**	**81**
Lasten	1.735	1.606	1.606	1.646	40
Totale lasten	**1.735**	**1.606**	**1.606**	**1.646**	**40**
Resultaat voor reserve mutaties	**53**	**-**	**-**	**41**	**41**
Reserve mutaties	-	-	-	-	-
Resultaat na reserve mutaties	**53**	**-**	**-**	**41**	**41**

Specificatie verschil baten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Overige baten	Voordeel	Structureel	81
Totaal	**Voordeel**		**81**

<u>Overige baten (voordeel € 81 duizend)</u>
De overige baten komen voort uit de inzet van GAGS medewerkers voor Veiligheidsregio's Drenthe en Fryslân. De loonkosten en bijbehorende kosten voor de werkplekken worden aan de veiligheidsregio's doorbelast. Afhankelijk van de werkelijke inzet vindt de verrekening plaats waardoor het niet in de begroting was opgenomen. Dit leidt tot een voordeel van 81 duizend euro.

Specificatie verschil lasten ten opzichte van de begroting

Omschrijving	Voordeel/nadeel	Karakter	Bedrag
Personele kosten	Voordeel	Structureel	41
Totaal	**Voordeel**		**41**

<u>Personele kosten (voordeel € 41 duizend)</u>
Er was sprake van capaciteitsverlies waardoor de personele kosten lager zijn dan begroot. Dit is later in 2018 gecompenseerd met het inhuren van externe capaciteit. Ten opzichte van de begroting heeft dit geleid tot een voordeel van € 41 duizend.

6 Grondslagen waardering en resultaatbepaling

Algemeen
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de BBV-voorschriften. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

De jaarrekening is opgesteld in euro's en afgerond op duizenden.

Waardering
- De vaste activa van VRG heeft een economisch nut en is gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs. De activa wordt lineair afgeschreven vanaf het jaar na ingebruikname waarbij geen rekening wordt gehouden met een restwaarde. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
  De afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de financiële verordening.
- De vlottende activa (kortlopende vorderingen, liquide middelen en de overlopende activa) wordt opgenomen tegen de nominale waarde.
- Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en bestemmingsreserves en het resultaat voor bestemming van het lopende jaar. De algemene reserve heeft geen bestuurlijk vastgelegde bestemming en dient als buffer voor het opvangen van financiële tegenvallers of andere niet te kwantificeren risico's. Aan een bestemmingsreserve is door het algemeen bestuur een specifiek doel gekoppeld.
- Vaste en vlottende passiva, waaronder de voorzieningen, worden opgenomen tegen de nominale waarde. De definitie van een voorziening is een schatting van voorzienbare lasten waarvan het ontstaan in het verleden ligt. De exacte omvang hiervan is onzeker evenals het tijdstip van optreden.

Resultaatbepaling
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden opgenomen voor het bedrag waarvoor zij op balansdatum zijn gerealiseerd.
- Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden in het begrotingsjaar worden opgenomen indien zij bekend zijn voor het opstellen van de jaarrekening.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
- Meerjarige financiële verplichtingen worden niet in de balans opgenomen. De lasten die hieruit voortvloeien worden onder de bedrijfslasten verantwoord.

7 Bestemming resultaat

Het dagelijks bestuur doet de volgende resultaatsbestemmingsvoorstellen:

Programma	Bedrag	Resultaat bestemming
Brandweerzorg	323	Vormen bestemmingsreserve onderzoek stedelijk gebied
	1.282	In mindering brengen op de gemeentelijke bijdrage
Totaal	**1.605**	

Onderzoek stedelijk gebied:
In 2017 is een bestemmingsreserve gevormd van € 803 duizend voor de dekking van de afschrijvingslasten voor de nog niet overgenomen kazernes. Eind 2018 is Vinkhuizen overgenomen en is besloten Sontweg te huren. Bij het vormen van de bestemmingsreserve huisvesting was rekening gehouden met afschrijvingen zonder restwaarde. Doordat gemeente Groningen wel met restwaarde rekent en er daarnaast minder onderhoud is uitgevoerd is er geld uit de bestemmingsreserve overgebleven. Hiervoor wordt een nieuwe bestemmingsreserve gevormd die gebruikt kan worden voor het onderzoek stedelijk gebied.

Restant resultaat:
Het teveel aan resultaat wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Hiermee wordt het ná resultaatbestemming € 1,2 miljoen verantwoord in de nog te betalen bedragen onder de post vlottende passiva. Dit leidt tot onderstaande balansopstelling:

Activa (x 1.000)	31-dec-2018	31-dec-2017	Passiva (x 1.000)	31-dec-2018	31-dec-2017
Vaste activa			**Vaste passiva**		
Materiële vaste activa	*24.644*	*23.361*	*Algemene reserve*	*2.805*	*2.805*
			Bestemmingsreserve	*2.634*	*4.250*
			Voorziening	*1.669*	*1.820*
			Vaste schulden	*12.812*	*12.205*
Totaal vaste activa	**24.644**	**23.361**	**Totaal vaste passiva**	**19.920**	**21.080**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen < 1 jaar	2.475	2.938	*Schulden < 1 jaar*	7.578	5.239
Liquide middelen	379	16			
Totaal vlottende activa	**2.854**	**2.954**	**Totaal vlottende passiva**	**7.578**	**5.239**
Totaal activa	**27.498**	**26.314**	**Totaal passiva**	**27.498**	**26.319**

Bijlagen

I. Gemeentelijke bijdrage

De bijdrage van de deelnemende gemeenten is in 2018 is hieronder inzichtelijk gemaakt.

Gemeente	Brandweer	Crisisbeheersing	Gemeentelijke kolom Groningen	GHOR	Totaal Begroting 2018
Appingedam	626.284	9.217	18.859	8.746	663.106
Bedum	500.843	8.013	16.395	7.603	532.854
Bellingwedde	660.412	6.890	14.098	6.538	687.937
De Marne	900.226	7.758	15.873	7.361	931.219
Delfzijl	1.587.386	19.253	39.393	18.268	1.664.301
Eemsmond	1.372.476	12.146	24.853	11.525	1.421.000
Groningen (gemeente)	15.600.845	154.338	315.789	146.444	16.217.416
Grootegast	694.539	9.335	19.101	8.858	731.834
Haren	973.093	14.651	29.977	13.902	1.031.623
Hoogezand-Sappemeer	1.716.517	26.249	53.708	24.907	1.821.381
Leek	977.705	15.004	30.700	14.237	1.037.646
Loppersum	650.266	7.713	15.781	7.318	681.077
Marum	562.641	7.915	16.194	7.510	594.260
Menterwolde	841.195	9.395	19.224	8.915	878.729
Oldambt	2.374.162	29.360	60.074	27.859	2.491.455
Pekela	577.399	9.709	19.865	9.212	616.185
Slochteren	1.108.680	12.057	24.669	11.440	1.156.846
Stadskanaal	1.707.294	25.054	51.263	23.773	1.807.383
Ten Boer	386.470	5.647	11.553	5.358	409.028
Veendam	1.357.718	21.096	43.163	20.017	1.441.994
Vlagtwedde	1.085.621	12.613	25.807	11.968	1.136.008
Winsum	787.698	10.471	21.424	9.935	829.527
Zuidhorn	1.140.963	14.434	29.534	13.696	1.198.627
Totaal	**38.190.433**	**448.317**	**917.296**	**425.388**	**39.981.435**

II. Rijksbijdrage BDuR en SiSa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019				
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** **Veiligheidsregio's**	Besteding (jaar T) *Aard controle R Indicatornummer : A2 / 01* € 7.303.301	het bedrag betreft de uitkering 2018 ad € 7.208.463 en de loonbijstelling 2018, ad € 94.838 Beschikkingnr. 2294393, en de frictiekosten LMO ad € 500.000.Beschikkingnr. 2366044

III. Reserves en voorzieningen

	31-12-2017	Res. bestemming 2017	1-1-2018	Mutatie 2018	31-12-2018	Beschikbare weerstandscap.
Algemene reserve						
VRG	2.754	51	2.805	-	2.805	2.805
Bestemmingsreserve						
Materieel VRG	2.011	-	2.011	-	2.011	-
Huisvesting	-	803	803	-803	-	-
Reorganisatie	-	600	600	-300	300	-
Versterken GKG 2018	-	69	69	-69	-	-
Subtotaal	**4.765**	**1.523**	**6.288**	**-1.172**	**5.116**	**2.805**
Balansmutaties:						
Begrotingsactualisatie 2017	-	767	767	-767	-	-
Totaal	**4.765**	**2.290**	**7.055**	**-1.939**	**5.116**	**2.805**

De gevormde bestemmingsreserve ten aanzien van de begrotingsactualisatie 2017 is vrijgevallen ten gunste van de opgenomen vordering op de gemeenten. Dit betreft een balansmutatie.
Het restant resultaatbestemming zoals genoemd in hoofdstuk 6 betreft een balansmutatie.

	31-12-2017	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2018
Voorzieningen					
Personeel gerelateerd	1.263	142	-153	-374	878
BTW herziening kazernes	196	-	-	-84	112
Groot onderhoud kazernes	360	430	-	-111	679
Totaal	**1.819**	**572**	**-153**	**-569**	**1.669**

IV. Risico's

De in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing opgenomen risico's zijn in 2018 geïnventariseerd en geactualiseerd. Voor de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen worden risico's met een incidenteel karakter inclusief een hoge kans van optreden meegenomen.

	Overdracht MKNN naar LMO
Omschrijving	De MkNN wordt in de komende jaren overgedragen naar de LMO. Dit heeft naar verwachting structurele gevolgen voor onze beleidsbegroting omdat we een vrij inzetbare BTW vergoeding van het Rijk binnen de BDuR ten bedrage van € 400 duizend kwijtraken die we nu niet uitgeven aan meldkameractiviteiten. In onze beleidsbegroting wordt deze post al sinds 2011 incidenteel ingezet. Naar verwachting raken we de brandweervergoeding binnen het OMS contract kwijt. Deze vergoedingen tellen jaarlijks op tot ruim € 200 duizend. Naast een structurele component kan de overdracht ook leiden tot incidentele kosten: • De veiligheidsregio's blijven verantwoordelijk voor personeel dat niet meegaat naar de nieuwe organisatie. • Boete als we ons OMS contract eerder dan 2021 moeten opzeggen. • Ontwikkelkosten Nieuw MeldkamerSysteem (hierna: NMS) • Eventuele nieuwe kosten 'tot op het koppelvlak' als gevolg van het NMS. • Afwenteling niet gerealiseerde bezuinigingen op de LMO.
Risico	600.000
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie brengen

	Gezond en veilig werken
Omschrijving	Brandweerpersoneel lijkt een verhoogde kans op (sommige vormen van) kanker te hebben door opname van kankerverwekkende stoffen in rook en roet via de huid, door inhalatie of via de mond. Opname via de stoffen via de huid gaat het snelst bij een hoge temperatuur, waardoor we moeten zorgen dat de lichaamstemperatuur in onze uitrukkleding zo laag/gezond mogelijk blijft. Het IFV doet onderzoek maar ook het UMCG heeft in samenwerking met de universiteit van Groningen, de gemeente en de provincie een onderzoek uitgevoerd onder enkele collega's. Doel van het onderzoek is om inzicht te krijgen naar het verloop van lichaamstemperatuur op het werk om uitdroging en oververhitting te voorkomen. De resultaten worden afgewacht. Dit alles heeft wellicht aanvullende gevolgen ten aanzien van gezond en veilig werken, voor onze logistiek, werkprocessen, gedrag en investeringen.
Risico	150.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen en regionale vertaling maken.

	Bluswatervoorziening
Omschrijving	Het waterleidingsbedrijf zal zijn ringleidingen aanpassen naar een vertakt waternet met kleinere diameters, waardoor minder wateropbrengst beschikbaar zal zijn tijdens de transitie en daarna. De brandkraan als primaire bluswatervoorziening gaat mogelijk op den duur verdwijnen. Om continue in bluswater te kunnen blijven voorzien worden momenteel alternatieven onderzocht. Dit kan tot hogere kosten leiden.
Risico	0
Kans	Hoog
Actie	Gevolgen en alternatieven in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur.

	Versneld afschrijven materieel
Omschrijving	Ten gevolge van calamiteiten en/of landelijke ontwikkelingen (onder andere door het volgen van voorgeschreven aanbestedingsprocedures) kan het voorkomen dat we kosten moeten maken in verband met versnelde vervanging van materieel of materialen (vb helmen, kleding)
Risico	150.000
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering naar de nieuwe situatie brengen

	Organisatorische wijzigingen en nieuw beleid
Omschrijving	Als gevolg van landelijke, regionale en/of politieke ontwikkelingen kan VRG geconfronteerd worden met een uitbreiding of krimp van werkzaamheden waarbij de kostenstructuur niet of niet tijdig aan aangepast kan worden. Voorbeelden hiervan zijn besluitvorming vanuit het Veiligheidsberaad of de verdere invulling vanuit de takenevaluatie. Ook veranderingen vanuit de nieuwe koers 2019-2021 kunnen van invloed zijn op het takenpakket en de uitvoering hiervan. Denk aan THV, scheepsbrandbestijding.
Risico	200.000
Kans	Hoog
Actie	Landelijke ontwikkelingen volgen

	Inzet en evaluatie bij grote calamiteiten
Omschrijving	Wanneer er zich een grote calamiteit voordoet leidt dit tot bovenmatige inzet waardoor veel extra kosten gemaakt moeten worden met name door Brandweerzorg, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding en GHOR. Er kan inzet van derden nodig zijn en er volgt na afloop een evaluatie (Veendam/Virol ; Winsum / treinongeluk). Dit soort kosten is niet structureel in onze beleidsbegroting voorzien.
Risico	500.000
Kans	Hoog
Actie	Kosten waar mogelijk beperken op basis van leerpunten uit voorgaande evaluaties.

	Claims van eigen personeel
Omschrijving	Incidenten waarvoor VRG niet (toereikend) is verzekerd kunnen leiden tot grote claims, zoals bij arbeidsongeschiktheid en boventalligheid.
Risico	€ 200.000
Kans	Middel
Actie	Waar mogelijk verzekeren en eventueel vervolgstappen bij onterecht afwijzen van een claim door de verzekeraar.

	Claims van derden
Omschrijving	VRG kan aansprakelijk worden gesteld door en claims ontvangen van derden. Te denken valt aan: kosten tgv ongevallen eigen personeel niet gedekt door verzekering, verkeerde inzet, beschadiging objecten, veroorzaken verkeersongeval, onoordeelkundig handelen bij bedrijfsbezoeken, onjuiste of onvolledige advisering.
Risico	250.000
Kans	Middel
Actie	Bewust gedrag stimuleren en waar mogelijk kosten beperken

	Informatievoorziening incl. privacywetgeving
Omschrijving	Het risico dat de IT-infrastructuur en onderliggende processen en systemen onvoldoende aansluiten bij de wensen en eisen van de stakeholders (medewerkers, gemeenten, ketenpartners) en bij calamiteiten. Een voorbeeld betreft de MDT aansluitingen op C-2000-systemen van LMO. Ook de privacy wetgeving (AVG) is van invloed op de informatievoorziening en kan leiden tot diverse benodigde aanpassingen en boetes.
Risico	200.000
Kans	Hoog
Actie	Stimuleren bewustwording organisatie en aanpassen aan de nieuwe situatie.

	Prijsstijgingen
Omschrijving	In de financiële verordening is een methodiek van indexatie voorgeschreven. Op basis van de CAR-UWO en IMOC worden percentages als leidraad gebruikt voor het berekenen van ingeschatte autonome prijsstijgingen. Deze cijfers zijn gebaseerd op CBS (MEV) en inschattingen van de lopende CAO onderhandelingen zoals deze in januari bekend zijn voor het aankomende begrotingsjaar. Omdat de onzekerheidsfactor hoog is, wordt op basis van nacalculatie de gebruikte indexen jaarlijks getoetst en verrekend in het daaropvolgende begrotingsjaar. Dit kan dus inhouden dat er een jaar geen dekking plaats vindt voor de extra autonome prijsstijgingen. Bovendien zullen door krapte op met name de vastgoedmarkt de kosten van materialen significant stijgen.
Risico	200.000
Kans	Hoog
Actie	Bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie

	Nieuwe omgevingswet
Omschrijving	Het wetsvoorstel 'Omgevingswet' beoogt een forse stelselherziening, waarin 26 wetten worden gebundeld in één wet en de huidige 120 Algemene Maatregelen van Bestuur tot vier AMvB's worden teruggebracht. Met dit nieuwe stelsel krijgen zowel overheden als burgers meer vrijheden in het omgaan met de fysieke leefomgeving. Dit heeft grote gevolgen voor burgers en de hele overheidsketen, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Om deze gevolgen voor de Veiligheidsregio inzichtelijk te maken is een kwartiermaker aangesteld.
Risico	150.000
Kans	Hoog
Actie	Gevolgen en alternatieven in beeld brengen en voorleggen aan het bestuur.

	Programma aardbevingen
Omschrijving	Door het ontbreken van structurele dekking voor het programma aardbevingen is het opbouwen, maar vooral het borgen van adequate kennis en het voldoende equiperen van hulpverleners en de crisisorganisatie binnen de reguliere formatie een uitdaging. Voor de periode t/m juni 2020 is inmiddels incidentele dekking voor een deel van de personele kosten en kosten van een opleiding en oefening door de NCG toegezegd. Deze dekking geldt echter niet voor juridische kosten, kosten van operationeel vakspecialisten voor OTO en aanschaf van uitrusting, zoals hefkussens voor tankautospuiten en verlichtingssets met eigen energievoorziening. Ook geldt dit niet voor de benodigde activiteiten op het gebied van risico- en crisiscommunicatie. Door toename van maatschappelijke onrust en impact op de bewoners van Groningen zijn met name de ontwikkeling van communicatiemiddelen, campagnes en handelingsperspectieven van groot belang.
Risico	100.000
Kans	Hoog
Actie	De urgentie van de benodigde kosten blijft onderwerp van gesprek met NCG. Ook wordt waar mogelijk een beroep tot financiële bijdrage gedaan bij vakdepartementen en andere externe financiers.

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

V. Vaste activa

Overzicht van de vaste activa in de categorieën zoals bij VRG worden onderkend.

	Aanschafwaarde 31-12-2017	Onderhanden investeringen 2017	Cum. afschrijvingen 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017	Investeringen 2018	Desinvesteringen 2018	Afschrijvingen 2018	Afschrijvingen desinvesteringen 2018	Aanschafwaarde 31-12-2018	Cum. afschrijvingen 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2018	Onderhanden investeringen 2018
Grond	1.308	3	-	1.308	385	-	-	-	1.693	-	1.693	-
Kazerne	7.633	17	624	7.009	873	-	302	-	8.506	926	7.580	111
Installaties kazerne	622	-	133	489	153	-	60	-	775	193	582	-
Inventaris kazerne	35	-	4	31	35	-	4	-	70	8	62	-
Tankautospuit	12.515	1.050	7.617	4.898	1.032	17	664	184	13.363	8.281	5.249	1.140
Hoogwerker	3.653	-	2.301	1.352	-	-	240	-	3.653	2.541	1.112	-
Personeel-/mat. wagen	2.159	-	1.428	731	144	-	171	51	2.234	1.599	704	-
Hulpverleningsvoertuig	1.434	-	482	952	-	-	95	-	1.434	577	857	-
Dienstauto	1.261	-	771	490	113	-	145	-	1.374	916	458	-
Container/haakarmbak	686	-	416	270	-	-	33	-	686	449	237	167
Vaartuig	116	-	110	6	-	-	2	-	117	112	4	-
Inventaris rijdend materieel	2.080	-	1.184	896	44	-	181	69	2.055	1.365	759	-
ICT	2.085	-	859	1.226	117	-	303	19	2.183	1.162	1.040	-
Persoonlijke bescherming middelen	3.615	-	1.899	1.716	588	107	338	22	4.074	2.237	1.859	157
Overig	1.653	-	837	816	97	5	119	151	1.594	956	789	-
Goodwill	186	-	85	101	-	-	17	-	186	102	84	-
Totaal	**41.041**	**1.070**	**18.750**	**22.291**	**3.581**	**129**	**2.674**	**496**	**43.997**	**21.424**	**23.069**	**1.575**
											Totaal:	**24.644**

VI. Geldleningen

	I	II	III	IV	V
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	BNG	BNG
Nummer	40.109.033	40.110.778	40.110.857	40.110.858	40.110.949
Hoofdsom	2,5 mln	1,1 mln	2,0 mln	1,2 mln	1,2 mln
Afsluiting	28-2-‘14	1-11-’16	30-11-‘16	30-11-’16	20-12-‘16
Looptijd	5 jaar	35 jaar	25 jaar	40 jaar	10 jaar
Einddatum	28-2-‘19	1-11-‘51	31-10-‘41	31-10-‘56	19-12-‘26
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,50%	1,33%	1,31%	1,54%	0,65%
Soort	Afl. vrij	Lineair	Lineair	Lineair	Lineair
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2018	37.500	14.142	25.060	17.977	6.994

	VI	VII	VIII	IX	IX
Verstrekker	BNG	BNG	BNG	NWB	NWB
Nummer	40.110.950	40.111.110	40.111.111	1-29286	1-29892
Hoofdsom	1,0 mln	1,1 mln	1,0 mln	1,4 mln	1,0 mln
Afsluiting	20-12-’16	24-03-‘17	24-03-‘17	30-11-‘16	29-11-‘18
Looptijd	30 jaar	40 jaar	15 jaar	40 jaar	20 jaar
Einddatum	19-12-‘46	23-03-‘57	23-03-‘32	29-11-‘56	29-11-‘38
Rentevast	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Rentepercentage	1,56%	1,85%	1,16%	1,82%	1,23%
Soort	Lineair	Lineair	Lineair	Afl. vrij	Lineair
Zekerheden	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Rentelast 2018	15.063	18.143	12.100	25.410	1.112

VII. Wet Normering Topinkomens

Bij VRG heeft er in 2018 geen bezoldiging (beloningen en ontslagvergoedingen) aan bestuurders of overige topfunctionarissen plaatsgevonden boven het vastgestelde maximum van 189 duizend euro.

Leidinggevende topfunctionarissen		
Naam	Mevr. W.J. Mansveld	Dhr. R. Knoop
Functie	Directeur	Regionaal Commandant/ Plv Directeur
Duur dienstverband	12 maanden	12 maanden
Omvang dienstverband (in fte)	1	1
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee
Beloning		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 117.121	€ 122.377
Betaalbaar op termijn	€ 17.885	€ 18.168
Totale bezoldiging	**€ 135.005**	**€ 140.545**

Toezichthoudende topfunctionarissen			
Audit commissie			
Mevr. B.A.H. Galama (jan-feb)	Dhr. F.H. Wiersma	Dhr. H. Kosmeijer	
Dagelijks bestuur			
Naam	*Functie/portefeuille*	*Naam*	*Functie/portefeuille*
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Voorzitter	Dhr. P. Smit	Brandweer en Crisisbeheersing (jan-april)
Dhr. M.A.P. Michels	Penningsmeester	Dhr. J. Kuin	Brandweer (sept-dec)
Dhr. B.C. Hoekstra	GKG/GHOR	Dhr. G. Beukema	Crisisbeheersing (sept-dec)
Algemeen bestuur			
Naam	*Burgemeester van*	*Naam*	*Burgemeester van*
Dhr. A.W. Hiemstra	Appingedam	Dhr. R. Munniksma	Midden-Groningen (jan-jun)
Mevr. E. van Lente	Bedum	Dhr. A. Hoogendoorn	Midden-Groningen (jul-dec)
Dhr. F.H. Wiersma	De Marne	Dhr. P. Smit	Oldambt (jan-april)
Dhr. G. Beukema	Delfzijl	Mevr. H.K. Pot	Oldambt (jun-dec)
Mevr. M. van Beek	Eemsmond	Dhr. J. Kuin	Pekela
Dhr. P.E.J. den Oudsten	Groningen	Mevr. B.A.H. Galama	Stadskanaal (jan-feb)
Dhr. A. van der Tuuk	Grootegast	Mevr. F. de Jonge	Stadskanaal (sept-dec)
Dhr. P. van Veen	Haren	Dhr. F. de Vries	Ten Boer
Dhr. B.C. Hoekstra	Leek	Dhr. S.B. Swierstra	Veendam
Dhr. A. Rodenboog	Loppersum (jan-sept)	Dhr. L. Klaassen	Westerwolde
Dhr. H. Engels	Loppersum (okt-dec)	Dhr. M.A.P. Michels	Winsum
Dhr. H. Kosmeijer	Marum	Mevr. D. de Vries-Leggedoor	Zuidhorn

De leden van de audit commissie, het algemeen- en dagelijks bestuur ontvangen geen bezoldiging.

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

VIII. Taakvelden

Op grond van de BBV dient de VRG in de jaarrekening een verplichte bijlage taakvelden op te nemen.

	Begroting 2018			VRG totaal 2018			Programma											
							Brandweer			Crisisbeheersing			Gemeentelijke kolom			GHOR		
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning																		
0.1 Bestuur	1.021	971	50	-	18	-18	-	18	-18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.4 Overhead	5.898	19.140	-13.242	6.050	11.091	-5.040	6.050	11.091	-5.040	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.5 Treasury	26	69	-43	2	47	-45	2	47	-45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	1.939	-	1.939	1.172	-	1.172	1.103	-	1.103	-	-	-	69	-	69	-	-	-
0.11 Resultaat baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. Veiligheid																		
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	41.674	30.282	11.392	42.316	33.351	8.964	38.278	29.422	8.856	1.433	1.468	-36	917	814	103	1.688	1.647	41
2. Verkeer, vervoer en waterstaat																		
2.1 Verkeer en vervoer	-	652	-652	-	680	-680	-	680	-680	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing																		
8.3 Wonen en bouwen	556	-	556	579	3.325	-2.746	579	3.325	-2.746	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	**51.114**	**51.114**	**-**	**50.119**	**48.513**	**1.605**	46.011	44.583	1.428	1.433	1.468	-36	986	814	172	1.688	1.647	41

Totale lasten	**48.512.784**
Overhead	**11.090.707**
	22,86%

Conform het BBV is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Taakveld	
0.1 Bestuur	Grootboekrekeningnummer 42150 Controle accountant
0.4 Overhead	O.b.v 'Notitie Overhead - juli 2016 Commissie BBV'.
	Ondersteunende taken niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product behoren tot overhead. Dit zijn:
	Leidinggevenden primair proces, Financiën, toezicht en controle, P&O, Inkoop, Communicatie, Juridische zaken,
	bestuurszaken en -ondersteuning, informatievoorziening en automatisering, facilitaire zaken, post/document verwerking,
	managementondersteuning primair proces
0.5 Treasury	Activiteiten ten aanzien van financiering en betalingsverkeer zoals rentebaten en rentelasten
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Geen sprake van vennootschapsbelasting binnen Veiligheidsregio Groningen
0.10 Mutaties reserves	Alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	Ná resultaatbestemming is hier het jaarresultaat zichtbaar
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.
	Inclusief GHOR en Bevolkingszorg
2.1 Verkeer en vervoer	Betreft bluswatervoorziening. Grootboekrekeningnummer 46200 Vastrecht brandkranen
8.3 Wonen en bouwen	Advies, toetsing en handhaving van brandveiligheid behoren tot taakveld 8.3

IX. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2018 van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen te Groningen gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
De jaarrekening bestaande uit: 1. het overzicht van baten en lasten over 2018 en de toelichting (pagina nr. 39 tot en met pagina 49; en 2. de balans per 31 december 2018 en de toelichting pagina nr. 32 tot en met pagina nr. 38; 3. een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving pagina nr. 45; 4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen pagina nr. 49.	Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken op pagina 32 tot en met 45 en pagina 49 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
	Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over **2018** in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 22 juni 2018.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, alsmede het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 juni 2018 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Groningen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 473.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2017. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen (pagina nr. 7 tot en met 31)
- de bijlagen zoals opgesomd op pagina nr. 47 van de jaarstukken.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 213 lid 3 sub d van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader 22 juni 2018.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet Gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 juni 2018, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 26 maart 2019

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. drs. R.H. Bouman RA